

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam poju, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Vlada in kranjski deželni zbor.

Centralna vlada je s sklicanjem deželnega zbora kranjskega presenetila nele vse politične kroge, marveč celo lokalno vlado na Kranjskem, ki je bila o namerah barona Gautscha prav tako malo poučena, kakor kranjski deželni odbor, katerega je vladna odredba zalotila popolnoma nepripravljenega.

O nagibih, ki so vodili ministrskega predsednika pri tem, da je nadomestila in kakor se zdi, tudi brez pravega povoda sklical deželni zbor kranjski, se je te dni mnogo ugibalo in slišala so se najrazličnejša mnenja.

Dasi je vlada izrekla, da je bila za sklicanje deželnega zbora kranjskega edino merodajna resolucija, ki se je v kranjski zbornici sklenila v pretekli sezoni in v kateri se vlada pozivlja, naj izdela za deželni zbor volilno reformo, slonečo na podlagi splošne in enake volilne pravice in jo predloži v pretresovanje deželnemu parlamentu, vendar ni nikdo v političnih krogih tako naiven, da bi verjel temu neokretnemu izgovoru, ki jasno nosi na sebi pečat neodkritosrčnosti in neresnice.

Ako bi bila resnica, da je na sklicanje deželnega zbora edino vplivala že omenjena resolucija, potem bi ga bila vlada pač sklicala že meseca januarja, ko so ostali deželni parlamentni zborovali, tembolj, ker se je to izrečno zahtevalo v resoluciji sami, ali pa bi bila vsaj sedaj poskrbela, da bi bila sama, kakor tudi deželni poslanci temeljito pripravljeni na tako važno in pomenljivo zasedanje, v katerem naj bi se razpravljalo o tako perečem in kočljivem vprašanju, kakor je volilna reforma. Vlada pa je kranjski deželni zbor sklicala takorekoč na vrat na nos, kar jasno izpričuje dejstvo, da o tem njenem koraku ni ničesar vedel niti deželni predsednik Schwarz in da se je le-ta par dni

pred začetkom zasedanja moral peljati na Dunaj, da dobi tamkaj potrebne informacije za svoje postopanje v deželnem zboru.

Ako bi baron Gautsch imel resen namen, uvaževati zahteve, izražene v navedeni resoluciji, bi bil pač že preje natančno poučil deželnega predsednika o svojih načrtih in bi ne čakal do zadnjega momenta ter se izpostavil nevarnosti, da ga nepoučeni predsednik eventualno blamira pred zbornico.

Zato bi moral biti slep, kdor bi ne videl, da je vlada deželni zbor kranjski porabila le kot dobro došlo sredstvo, da je imela povod, vsaj za nekaj časa odgoditi zasedanje parlamenta, ki ji jel v zadnjem času postajati jako nadležan, zlasti ako se vzame v poštev glasovanje o vsenemškem predlogu glede izločitve Galicije iz zveze ostalih avstrijskih dežel. Da je bil, rekli bi, neposredni povod in vzrok sklicanju kranjskega deželnega zbora izid glasovanja o vsenemškem predlogu glede posebnega državnopravnega stališča galiske kraljevine, to je jasno kakor na dlani: vlada je poslala predčasno poslance domov, ker se je bala, da bi ne bila primorana zapored še izvojevati par takih Pirovih zmag, kakršna je bila pri razpravi o vsenemškem predlogu, kar bi značilo njen popoln poraz. V tem slučaju je torej deželni zbor kranjski služil vladi kot instrument, s katerim se je vsaj za nekaj časa odkrivala parlamenta, ki ji je v zadnjem času povzročal toliko preglavic in skrbí. Jasno je, da je Gautsch kranjski deželni zbor izigral proti parlamentu na način, kakor da bi bil deželni zbor kranjski zgolj igračka, marioneta v njegovih rokah, s katero lahko svobodno stori, karkoli se mu poljubi. Takšno postopanje in ravnanje s strani barona Gautscha je nesporno za nas Kranjce skrajno žaljivo in poniževalno. Vlada se za naše zahteve navadno bore malo briga. Navajajo smo tega. To zapostavljanje nas sicer boli in srdi, vendar pa nas naravnost ne žali,

zato ostajamo navadno hladne, mirne krvi.

S sklicanjem deželnega zbora v tem trenutku in v takih okoliščinah pa hoče vlada z nami igrati komedijo, da, naravnost lahko trdimo, da se hoče iz nas norčevati in nas voditi za nos, zakaj navidezna ugoditev našim zahtevam je samo pretveza, ki ima prikriti trave vladne namene. Dovolj vzroka torej imamo, da nas tako postopanje mora spraviti iz ravnotežja in nas ogorčiti. Prepričani smo, da bodo naši poslanci porabili priliko, da bodo z vlado spregovorili resno besedo in jo primerno poučili, da kranjski deželni zbor ni žoga, s katero se sme svobodno igrati; naj vladi odločno povedo, da si kratkomalo prepovedujejo, da bi si osrednja vlada iz sklepov deželnega zbora kranjskega norčevala in jih rabila za predmet svojih zloglasnih eksperimentov.

Naj nas vlada zapostavlja, da bi pa nas žalila in z nami norce brila, to naj si stokrat premisli, ker nas sicer lahko mine naša angelska potrpežljivost in bi se znalo prigraditi, da bi morala občutiti tudi pezo slovenske pesti.

Sicer pa imajo narodno-napredni poslanci z Gautschem še itak poravnati račun v zadevi volilne reforme za državni zbor, ki jo je vlada glede Kranjske zvarila docela po želji in nasvetih klerikalcev, glede ostalih slovenskih dežel pa po zahtevi nemških strank.

V deželnem zboru kranjskem se nudi prilika našim poslancom, da povedo vladi energično in jasno, da je narodno-napredna stranka pripravljena na najodločnejši odpor proti vsaki vladni akciji v zadevi deželnozbornske volilne reforme, ako preje Gautsch ne ugotovi našim opravičenim zahtevam glede razdelitve in sestave volilnih okrajev v njegovem zakonskem načrtu državnozbornske volilne reforme.

Ne vemo sicer, kakšne zadeve namerava vlada spraviti na dnevni red tega zasedanja, eno je gotovo, da

se bo na teh sejah tudi razpravljalo o spremembi sedaj veljavnega deželnega volilnega reda.

Ali bo stopila vlada pred zbornico z gotovim načrtom volilne reforme za deželni zbor, ali bo podala samo kratek odgovor na že opetovano navedeno resolucijo, v katerem se bo sklicevala na Gautschevo izjavo, ki jo je podal v zadevi spremembe deželnih volilnih redov pri predložitvi predloge o volilni reformi parlamentu, tega ne moremo vedeti, vendar se nam pa zadnje zdi bolj verjetno, nego prvo. A še ena verzija se širi!

Govori se, da je Gautsch sklical kranjski deželni zbor samo s tem namenom, da bi poskusil za Kranjsko uvesti naroden kataster. Kakor je znano, zahtevajo Nemci z vso odločnostjo, da se da Nemcem na Kranjskem en mandat. Gautsch bi tej nemški zahtevi nad vse rad ustregel, a ker je to drugače kakor z uvedbo narodnega katastra docela nemogoče, ni izključeno, da bi vlada ne bila sklicala deželnega zbora baš v to svrhu, da napravi ta poskus, zlasti ker misli, da bodo nemške stranke veliko bolj naklonjene volilni reformi, ako se kranjskim Nemcem preskrbi zastopstvo v parlamentu.

Slovenci nismo načelni nasprotniki uvedbe narodnega katastra, odločno se pa zavarujemo proti temu, da bi se nas z narodnim katastrom hotelo osrečiti samo na Kranjskem, ker bi bilo to edino v korist Nemcem. Ako se hoče uvesti narodni kataster, nimamo ničesar proti temu, toda uvesti se mora ne samo na Kranjskem, marveč tudi po ostalih slovenskih deželah, zlasti na Koroškem in Štajerskem!

To se naj vladi pove s primerno odločnostjo, da ne bo mislila, da lahko z nami počne, karkoli hoče, in da lahko z nami dela tudi eksperimente.

Predvsem pa bo naloga deželnega zbora, da se napram vladi precizno in detajlirano izrazi, kakšno

volilno reformo si želi in kakšna bi bila najprimernejša za deželo, zakaj resolucija, kakršna je bila sklenjena v lanskem zasedanju, je v tem oziru pač preslaba direktiva.

Pismo iz Hrvatske.

(Politična pravda — politični justični umor.)

V Zagrebu, 29. marca.

Danes se je vršila zelo zanimiva in važna razprava pred tukajšnjim sodnim dvorom proti uredniku g. Večeslavu Wilderju naprednega in svobodomiselnega dnevnika „Pokreta“, glavnega glasila hrvatske napredne stranke. Obtožnica državnega pravdnistva se je glasila na zločinstvo motenja javnega miru § 65 a) in prestopka §§ 300 in 302. Ta zločinstva so zakrivila z več članki v „Pokretu“ z dne 11. januarja. V teh člankih se je v ostrem, toda popolnoma upravičenem tonu kritikovala v prvi vrsti vladna stranka. Naštevajo se ji vsi grehi nasilnega vladanja, sklicuje se na zelo pogoste zaplenbe „Pokreta“, ker je bila do 11. januarja zaplenjena vsaka četrta številka, a potem se odbija gonja klerikalcev na naprednjake, ker so jezuitje v svojih cerkvah pridigovali, da so naprednjaki krivi močnega potresa dne 2. januarja v Zagrebu. Stavki, za katere je drž. pravdnik določil hudodelstvo motenja javnega miru, so sledeči: V članku pod naslovom „Naše zapljene“ sledeči odstavek: „Dovolj je, ako vlada s pomočjo nasilstva da v sedemdeset okrajih izvoliti za narodne zastopnike ljudi, za katere bi se po ogromni večini v svobodni državi niti v javnem življenju ne vedelo, ako bi se ti „zastopniki“ ne krstili z „narodno stranko“, a državni pravdnik smatra za svojo dolžnost, da ta artefakt varuje pred upravičeno kritiko.“

V članku oziroma notici pod naslovom „Za volilni fond“: „Madjaroni se pripravljajo vražje na volitve. To pot se zdi, da ne bo

LISTEK.

Izlet v Trst.

Pred dobrim tednom se je zbralo kmalu popolnoma troje podjetnih junakov na tukajšnjem južnem kolo-dvoru. Dva sva bila dobro oborožena z dežnikoma, tretji pa je s palčico delal hudo sramoto vsem pravim Kranjcem. Uvažujoč razne olajšilne okoliščine, sva kaznovala lahkomišljivega očanca samo z začasnim pomilovanjem, z žaljivim in s skelečim priimkom: mož brez marele.

Zasedli smo svoje sedeže in odšli v temno noč. Mož brez marele je kaj prijazen svetloval, naj takoj ležemo pa zaspimo in se je precej iztegnil ob steni. Obljubil je, da ne bo prav nič smrčal. Komaj je pa hibernacijo zapustil, že je začel hrkati tako razuzdano in prevzetno, kakor da bi on sam vlekel ves vlak. Z združenima dežnikoma sva izpodila nezanesljivega možakarja v prognanstvo; naselil se je v sosednem praznem kupeju. Tam nama ni mogel več tako uspešno kaliti nočnega miru; tudi drdranje vlakovo je mililo in

blažilo divjo moč nepopoljšljivega smrčulja.

Zaspala sva in se zbudila šele pred Opčino. Mož brez dežnika se je bil naveličal vleči dreto in naju je prišel z zapeljivimi besedami vabit, naj izstopimo in gremo uživati sveži jutranji zrak. Govoril je tako sladko, da sva se mu vdala. Vzela sva torej vsak svojo zvesto marelo, izlezli smo iz voza in jo mahnili preko tira peš proti Trstu, kjer so že peli petelini.

Pri obelisku sta nam jutranja megla in mrak kvarila sloveči razgled; zato smo krenili takoj zopet dalje. Tačas je obsedel zloben duh našega vodnika brez dežnika, da naju je zapeljal po strmi bližnjici navzdol. Srečal nas je okoličan. Nad vse rad bi ga bil nagovoril, da bi se preveril, če govori po slovenski, pa mi ni hotelo nič primernega na jezik. Naposled se mi je posrečilo, našel sem prave besede in ga vprašal prav vljudno, če imajo letos kaj dosti vode v morju. „Pojdite jo merit!“ mi je pravilno odgovoril možakar; jaz sem bil sit, za mano pa se je smejalo mlado dekle najinemu kratkemu pogovoru na tešče.

Pred nami je hitelo več okoličank s teškimi košarami na glavah

navzdol; komaj smo jih dohajali po mestoma opolzli brežini. Zastoj sva zabavljala voditelju zaradi pota; stopical je vedno hitreje, vihtel s palico in zadovoljno pel: „Lepših fantov j-j-jih pa n-n-ni...“ Po dolgem in mučnem trpljenju smo dospeli vsi trudni in blatni v mesto.

Po zajtrku v kavarni hotela „Balkan“ smo se namenili k morju. Marmornati steber in ne posebno impozantna soha cesarja Leopolda I. z žezlom in zemeljsko oblo nas ni zadržala dolgo. Hiteli smo tja pred doriški tempelj, pred staro borzo, kjer je izvrševal spreten dedec škornječedec svoj koristni poklic. Ker nas je bilo več, smo morali čakati. Medtem smo ogledovali klasično-nesramno dekoltirane kipe ob steni, polne tramvajske vozove, ukažljivo tržaško mladino, hitečo v šolo, bolj delikatesarske nego lepe gospodične Lahute v čevljkah s podjetno visokimi petami, stare in mlade skisane filistre s časniki v rokah, tovrstne vozove s skoro enako majhnimi sprednjimi in zadnjimi kolesi i. t. d.

Dedec škornječedec ni poznal nobene protekcije; prišel sem šele tretji na vrsto. Pohvaliti pa moram možaka, da je v svoji stroki pravi

virtuoz. Najprvo je s cunjjo obrisal s čevlja vse blato, kar sem ga bil v potu svojega obraza pridelal na brežini. Potem je ostrgal nadpodplatje s posebnim orodjem. Zdaj šele si je izbral izmed štirinajst velikih in majhnih krtač najpripravnješo, očistil obutal, pomobil čopič v zagonetno steklenico, ljubeznivo pogledal čevljev in ga nežno namazal. Naposled je vzel kos baržuna in gladil z njim usnje, da se je svetilo kakor ogledalo. Mimo gredoča krasotica je takoj porabila ugodno priložnost, se brzo pogledala v mojem čevlju in si popravila frizuro.

Vsi idealizirani smo jo zavili proti pristanišču. Že oddaleč smo čutili značilni duh po morju, zagledali mnogobrojne visoke jambore in dimnike parnikov. Nebo je bilo nekoliko oblačno, morje svinčeno-sivkasto. Šli smo na Molo San Carlo; ob tem naspisu, sezidanem na ponesrečeni vojni ladji, se je gugalo več tovornih in obrežnih istrskih in dalmatinskih ladjic. Po kamenitem tlaku se je pripeljal in odpeljal voz za vozom; čuditi se je, da konji tako pokorno vozijo takorekoč naravnost v morje in da ne skoči nobeden teh trpinov v sedanjih slabih časih z vozom vred v morske valove.

Mož brez dežnika nas je povabil v mesto nazaj. Kupili smo si nove ovratnike in jih šli kazati na ribji trg in v novi pristan. Občudovali smo velike trgovske parnike in mogočna dvigala za nakladanje in izkladanje blaga. Težki kupi afričanske volne in kož so se pomikali nad nami iz ladij na vozove; veseli, da nam ni padlo par centov na klobuke, smo se vrnili ob velikanskih skladiščih v mesto in se šli zopet nekoliko olepšati in sicer k brivcu.

Po kosilu je šel naš vodnik, bolje zapeljivec, na razne božje poti. Midva pa sva se napolnila proti Barkovljam. Pri zadnji postaji tramvajski je prišlo več deklic za nama in nam ponujalo vijolice. Bile so vse Slovenke. Največji je bilo ime Ivanka; z njo sem stopil v trgovsko zvezo in kupil šopek. Zlahtne cvetlice so bile sicer same pasje vijolice in niso dišale prav nič bolje nego navadna trava — toda rodoljubje je tudi nekaj vredno.

Cesta proti Barkovljam in Miramaru vodi tesno ob morju. Moj tovariš je sedel na klop in se ni dal pregovoriti, da bi šla pogledat grad nesrečnega mehikanskega cesarja. Truden je sedel na klop; zrla sva za elegantnimi ekvipažami z zvončki in

samo živahno funkcioniral ves službeni aparat z nasilstvom in raznimi spletkami, temuč tudi denar bo tekkel v polni meri, da se tako na vse mogoče načine tembolj zanesljivo skrpa madjaronska večina, ki bo potem predstavljala „narodovo voljo“. Pri takem škandaloznem volilnem redu, pri tako grozno nasilni volilni praksi, pri tolikih komandiranih uradniških glasovih, ob bajonetih in nešteti nasilstvih — se bo agitiralo še z denarjem. To bo potem „sabor“, mila majka!

Izvedeli smo namreč, da se sedaj pri vladi štedi na vse načine, vse kulturne potrebe se odlagajo, ker je treba denarja in denarja za volitve. In to priznavajo pri vladi popolnoma odkrito, in odpirajo se razni viri, iz katerih mora teči denar v volilni fond. Tako smo zvedeli, da sedaj vlada pobira od vsakega izseljenca po 10 K. Agente, ki odpravljajo naše mnogobrojne izseljence, največ v Ameriko, pobirajo ta denar, in tako se zbira mnogo denarja. Kam se steka? Zakaj se porablja?

Razprava se je vršila popolnoma tajno. Obtoženca sta zagovarjala dva odvetnika dr. Medaković (vodja srbske samostalne stranke) in dr. Gaj (naprednjak).

Obtoženi g. V. Wilder je takoj v začetku izjavil, da ne prekliče niti ne ublaži nobenega inkriminirane stavka. Popolnoma odločno in jasno je branil svoje politične nazore, vsled katerih je prišel na obtoženo klop. Državni pravdnik je zanimal, da bi bila to politična pravda, a na to je obtoženi v svojem zaključnem govoru izjavil sledeče: Tedaj g. javni tožitelj me s tem proglašaja za navadnega zločinca. Ponašam se s tem, da sem tak „zločinec“, ker potem so zločinci vsi pošteni in odločni opozicijonci v Hrvatski, vsi tisti poštvovalni rodoljubi, ki nesebično delujejo za napredek in blaginjo svojega naroda. A jaz pripominjam samo g. javnemu tožitelju, da sem popolnoma nepoboljšljiv „zločinec“, in taka obsodba, izrečena nad takimi mojimi političnimi nazori, se more uvrstiti samo v teorijo kazenskega prava osvete državne oblasti. Po teh besedah je nastalo veliko vznemirjenje pri sodnikih.

Državni pravdnik je plediral za čim hujšo obsodbo, ker so same obteževalne okolnosti. Oba zagovornika sta v svojih izvrstnih zagovorih popolnoma uničila obtožnico, toda vse skupaj seveda ni nič pomagalo — obsodba je bila že vnaprej gotova.

Razprava je trajala ves dan, a zvečer ob 6. uri je bila izrečena obsodba, s katero se je urednik g. V. Wilder proglasil krivim zločinstva motenja javnega miru ter so obsodili na 6 mesecev težke ječe, a list „Pokret“ na zgubo varščine 2000 kron. Proti obsodbi je vložena ničnost in priziv. Δ

Balkanska pisma.

Srbija: Brezuspješni poskusi. — Otvoritev jugoslovanske čitalnice. — Srbski socijalisti in monarhija. — Bolgarska: Konverzijsko posojilo. — Stara Srbija in Makedonija: Situacijska slika.

Belgrad, 29. marca.

(—ut.) Optimistov se najde na celim svetu, pa tudi v Srbiji — to je splošno znana stvar, a znano je tudi to, da se tudi med politiki dobi ljudi, ki so polni entuziazma, svetega navdušenja in prožeti s skrajnim optimizmom. Taki ljudje ne morejo pojmivati, zakaj da so odnosi med posameznimi političnimi strankami tako napeti, da se med njimi nikdar in v nobeni zadevi ne more priti do skupnega nastopanja. Ti ljudje se zelo radi pokazujejo kot neki „posredovalci“ in oznanjevalci miru, sloge in edinstva.

Srbskim optimistom ne more iti v glavo, zakaj se je razdelila močna radikalna stranka na dva, skoraj enaka dela, ko so vendar politična načela enega in drugega dela v glavnem identična. Optimisti so postali žalostni — in to je razumljivo — ali obenem so se dali na delo, ki je že v svojem začetku obsojeno na to, da ne bo imelo nobenega uspeha. V eni in drugi grupi radikalne stranke je nekaj ljudi, ki se na vso moč trudijo, da bi radikalno stranko zopet ujedinili, ali ves njihov dosedanji trud je bil brezuspешen, a brezuspешen ostane tudi nadalje, ker so ti, ki na udinjenu delajo, vse manj znatni in brezvplivni člani v obeh grupah radikalne stranke. Vodstva radikalnih grup sta se odločno izjavila proti temu, da bi se o ujedinjenju dogovarjali ljudje, ki nimajo od vodstev strank nobene pooblastila za tako delo.

O ujedinjenju radikalne stranke se danes ne more več govoriti in ako bodo optimisti še nadalje delovali v tej smeri, dosegli bodo nekaj popolnoma nasprotnega svoji lepi nameri, ustvarili bodo tretjo radikalno frakcijo v nadi, da se okoli te „nevtralne“ radikalne frakcije s časom zberejo vsi radikali, kakor so mladi radikali računali pri svoji secesiji, da uničijo zmerne radikale.

Je pač tako. Ako se neka stranka razdeli na dva ali več delov, je to jasno znamenje, da ljudje, ki so prvotno stranko sestavljali, niso spadali skupaj, a kar ne spada skupaj — naj gre narazen. Najbolje je, seveda, da ljudje, ki se strinjajo vsaj v glavnih principih, delujejo skupno in da delajo medsebojno kompromise, ker enih misli v vsakem vprašanju ne more biti večje število ljudi, ali ako se ljudje že razcepijo, potem se navadno zelo težko zopet ujedinijo.

Radikalna stranka v Srbiji je razdeljena na dva dela, ki sta približno enako močna. Med tema dvema frakcijama najbrže nikdar več ne pride do popolnega edinstva — med njima ostane boj, a vsaka spravna

akcija bi mogla imeti edino ta žalosten rezultat, da bi ustvarila novo frakcijo, a to je popolnoma nepotrebno, kakor je bila nepotrebna tudi razdelitev na dve frakciji.

V nedeljo, 25. t. m. je bila na svečan način otvorjena jugoslovanska čitalnica v Belgradu. Ob enajsti uri predpoludne so se zbrali v klubovih in čitalniških prostorih povabljeni gostje, ki so povabilu mnogoštevilno sledili, ker so bili prostori natlačeno polni. Tu so bili: naučni minister Ljuba Stojanović, srbski diplomatski agent v Sofiji Sveta Simić, bolgarski diplomatski agent v Belgradu Dimitrije Rizov, župan belgrajski Kosta Glavinic z mnogimi občinskimi svetniki. Bilo je tudi lepo število dam in nekoliko častnikov — podpolkovnik Vukasović, Slovenec, je prišel, razume se tudi in bil je izredno vesel.

Ljuba Nešić, pravnik, je v kratkih in jedrnatih besedah podal pregled dosedanjega delovanja v smeri zbliževanja in medsebojnega upoznavanja me Jugoslovani. Pripominjam, da je med srbskimi vseučiliščniki, ki so začeli propagirati jugoslovansko idejo, bil Ljuba Nešić eden najagilnejših, a ob strani sta mu kot enako agilna in vztrajna vedno stala Ljuba Jovanović, urednik „Slov. Jugu“ in Kosta Jovanović. Na tej trojici v glavnem tudi sedaj sloni čitalnica in klub „Slovanski Jug“.

Za Ljubo Nešićem je govoril gimn. profesor Pera Janković, ki je v svojem obsežnem in temeljitom govoru razvil delavni program kluba in čitalnice „Slov. Jug“. Pera Janković je tudi zelo agilen odbornik jugoslov. kluba in stoji v vrstah mlajših članov, ki so voditelji cele akcije, dokler so starejši člani, kot ne samo visoko izobraženi, nego tudi izkusni ljudje, samo svetovalci mladine.

Še predpoludne je prišlo mnogo brzojavnih pozdravov iz celega slovanskega juga — največ iz Srbije, a potem iz Bolgarske. Iz Zagreba ni došla nobena brzojavka, pač pa je otvoritev čitalnice brzojavno pozdravil dr. Josip Smolaka iz Splita v Dalmaciji. Posebno lep utis je naredil brzojaven pozdrav ljubljanskega župana v srbskem jeziku, ki se glasi slovanski: K otvoritvi čitalnice moje najskrenejše čestitke in prisotnikom slovenski pozdrav. V naši slogi naša sila. Župan Ivan Hribar.

V čitalnici stoji publiku na razpolago 110 jugoslovanskih listov in lepo število ruskih, čeških, romunskih in francoskih.

Istega dne popoldne je bila v dvorani hotela „Kolarac“ svečana proslava tega znamenitega dne. Tudi tukaj se je zbrala najodličnejša belgrajska publika, med katero sta bila zopet srbski diplomat, agent v Sofiji in bolgarski diplomat, agent v Belgradu. Dekorativni slikar, Dalmatince Inchiostri, ki z velikim uspehom izvaja dekorativno slikarstvo narodne

sloge jugoslov., je govoril o narodnem slogu v dekorativnim slikarstvu. Predavanje je bilo zelo interesantno in poučno. Inchiostri z vso vnetostjo deluje na tem, da se vsi stvari enoten jugoslov. dekorativni stil. Škoda je, da se na tem do sedaj še skoraj nič delalo ni. Vsaj meni je znan edini Inchiostri, ki v tej smeri dela, a dela tudi z velikim uspehom.

On je dekoriral že mnogo dvoran po celim slov. jugu in njegovo delo naredi povsod na človeka zelo prijeten vtis. Sedaj dekorira dvorano srbske „Narodne banke“, a skupno z njim izvršuje figurativen del nadarjen slikar Paško Vučetić, tudi Dalmatince.

Zašel sem predaleč. Druga točka na programu proslave sta bili dve slovenski narodni pesmi: „Bom šel na planince“ in „Potrkan ples“. Pel je močan mešan zbor „Beogradskega pevačkega društva“ in sicer tako dobro, kakor more peti glasovito to društvo, ki je triumfalno potovalo po Nemčiji in še po nekaterih drugih državah. To društvo se pridno vadi, z ljubeznijo goji pesem in zato ga povsod radi poslušajo. En oddelek društva je bil tudi v Ljubljani pri odkritju Prešernovega spomenika in je na vrtu „Narodnega doma“ zapel nekoliko lepih zborov.

Lepe pesmi in vzorno izvajanje — ni čuda, da je slovanska pesem naredila na poslušalce tak vtis, da se je morala druga pesem (Potrkan ples) ponoviti. Jaz sem bil ponosen, ker so mi vsi rekli, da so slovenske pesmi zelo lepe.

Moški zbor istega društva je pel potem koračnico iz Zajčeve opere „Zrinjski“, ravnotako v splošno zadovoljnost. Meni so posebno ugajale makedonske narodne srbske pesmi, ki jih je pel mešan zbor „B. pev. društva“. Te melodije naredijo na človeka neizbrisen vtis. Sedaj so svečane kakor cerkvena pesem, a potem razposajeno vesele kakor one slovenske, ki jih poje fant, ko gre zvečer k ljubici v vas.

„Beogradske pevačko društvo“ je lahko tudi na ta svoj nastop ponosno.

Vmes, med pevskimi točkami, ste bili dve deklamaciji, ena hrvatska in ena bolgarska.

In jugoslovanska čitalnica je otvorjena. Vivat, crescat, floreat ona in — druge ki naj se ustanavljajo!

V občinski zastop šabački je bilo pri poslednjih volitvah izvoljenih tudi šest socijalnih demokratov. Ko so pri prvi seji morali občinski svetniki prisesti, so izjavili socijalni demokrati, da so oni republikanci in zato ne bi bilo potrebno prisegati kralju, a vero smatrajo za zasebno stvar posameznika in zato nima Bog čisto nič skupnega z državo. Ali ker hočejo socijalni demokrati tudi praktično delati na izvršitvi svojega programa, a k sejam obč. sveta po zakonu ne morejo prisostvovati, dokler pred duhovnikom ne prišežejo zvestobe kralju, pristanejo, da izvršijo to formalnost.

ker takointako hočejo spoštovati ustavo in zakone, ali o kralju in o Bogu si pridržijo svoje prepričanje. Potem so socijalni demokrati prisegli z drugimi obč. svetniki vred, ali niso hoteli poljubiti križa in evangelja. Duhovnik, ki je ceremonijo izvrševal, je potem napisal, da se dotičniki ne smejo smatrati za obč. svetnike, ker, da niso pravilno prisegli, kar pa ni istina, ker zakon ne predpisuje poljubljanja križa in evangelja, nego samo prisego kot tako. Obč. svetniki drugih strank so na strani svojih tovarišev, socijalnih demokratov, a to stališče zavzema tudi višja oblast, ki o stvari odločuje in klerikalni prota dobi — dolg nos.

Ta slučaj je interesanten po tem, ker se iz njega vidi, kolika politična sloboda vlada v Srbiji. Socijalni demokrati javno v seji obč. zastopa izjavljajo, da prisegajo kralju zvestobo, samo zato, ker forma tako zahteva, ali oni pri vsem tem ostanejo dosledni republikanci in nihče jim tega ne zameri, ker v Srbiji se spoštuje vsako politično prepričanje. Z druge strani je stvar poučna zato, ker se vidi, da bi tudi nekateri srbski duhovniki radi vodili nekako „klerikalno“ politiko — pa se jim vse smeje! Srbi pravi duhovniku: ti lepo mašuj, obhajaj, krsti in pokopavaj — tukaj si duhovnik in jaz te poslušam, a drugače se v moje zadeve [ne] vmešavam. Ni istina, da je pravoslavna duhovščina antiklerikalna! O, ona bi si rada priborila večji vpliv v narodu, a narod srbski je pameten.

Poslednjikrat sem poročal o bolgarskem posojilu 400 milijonov levov in sem rekel, da se gotovo tudi ta denar uporabi za oboroženje. To ne stoji, kakor sem ravnokar zvedel, nego bo to konverzijsko posojilo, s katerim se poplačajo prejšnja nekatera posojila, ki so sklenjena pod manj ugodnimi pogoji. Slično finančno operacijo, samo v manjšem stilu, je nameravala izvesti lansko leto srbska vlada pod N. Pašićem, ali je padla, predno je svoj načrt mogla izvesti.

Četovanje je omejeno na minimum. Od časa do časa prihajajo vesti o manjih konfliktih, ki so pa popolnoma brezpomembni, ali zato je kulturno delo intenzivnejše. Srbi odpirajo vedno nove šole po določenem načrtu. Te dni je srbska občina Resna v bitolskem (monastirskem) vilajetu dobila od turške vlade dovoljenje, da otvori srbsko šolo, razume se, na svoje stroške. To dovoljenje je občina že zdavnaj iskala, a ga je dobila šele sedaj, ker turška vlada nič kaj preveč rada ne podeljuje dovoljenja za otvoritev novih šol, četudi že obstoječe šole živjajo dosti veliko slabobodo. Nacionalen čut se bolj goji v makedonskih šolah, kakor v slovenskih šolah v Avstriji. V tem oziru je turška tolerantnejša od Avstrije.

Dalje v prilogi.

aytomobili in opažala divotni zagon morskih valov. Naposled sva šla po kamenitih stopnicah ob obali pokušat, če je morska voda res tako slana, kakor se bere; preverila sva se, da je res kisla in pa mlačna.

Zvečer smo se sešli zopet z možakarjem brez marelje, ki nas je precej dolgo vodil po živahnih ulicah in trgih. Pridružil se nam je več tržaških Slovencev; z bratsko ljubeznijo so skrbeli, da se nihče ni izgubil v gosti gneči.

Po večerji nama je razodel mož brez dežnika, da se ne upa sam spati. Dejal je, da ima toliko bankovcev pri sebi, da ga je strah. Obljubil nama je, slovesno da nebo nocoj prav nič smrčal. Usmilila sva se ga torej in ga vzela s sabo. Izbrali smo dve sosedni sobi; v večjo sta šla moj tovariš in mož z bankovci. Komaj pa sem jel dremati, že sem slišal iz bližnje sobe zateglo orgljanje, kakor od parne žage in kmalu nato glasne pritožbe nesrečnega tovariša. Vendar je kmalu zopet vse utihnilo. Kakor sem zvedel drugo jutro, je moj sopotnik privedel smrčalca na konopec in jo vselej nategnil, kadar je jel oni proizvajati svoje grozovite ponočne orgije.

Drugi dan sem šel obiskat rojaka

dr. V. Šla sva na Karlov nasip. Po nočnem dežju je napočilo krasno nedeljsko jutro. Plima je dvigala morje, da so valovi pljuskali visoko na nabrežje. Razposajeni dečki so brodili po lužah in se veselili, če jih je obzrignila mornica. Namoluje bilo mnogo izprehajalcev, ki so uživali vilinsko krasni razgled po širni morski planjavi. V vseh prehodih od svetlozelelene do temnomodre barve se je prelivalo valovje in izmenjalo oko z vedno drugimi izpremenimi. Sredi sinjevišjevih voda je sprejela plula ladjica z razpetimi rjavozoltimi jadrji proti Devinu. Ostra temna črta se je jasno odražala na obzorju. Neutrudno so se valili valovi ob breg, odnehali, se drevili od daleč, se huje zaganjali ob kopno, se razprševali v pene in lili nazaj. Svež veter je pihal neprestano in vesel sem bil, da mi ni odnesel klobuka. Bilo je hladno in zimska suknja ni bila prav nič odveč.

Popoldne sva se peljala na majhnem parniku v Koper. Ves krov je bil poln izletnikov. Ko smo se odmeknili, so mahali z robc in se poslavljali od drugih na bregu, kakor da so namenjeni v Avstralijo. Ker sem že večkrat kaj bral in slišal o morski bolezni, sem se tiščal ograje.

bilo je nepotrebno; parnik je vozil mirneje nego vsak fjakar.

Prelep je bil pogled s krova na mesto pod griči in hribi, na palače, cerkve, dvorce, vrte in vinograde. Mirno je vozil parnik svojo pot, rezal sinjemodre valove in pušal za sabo srebrnkasto sled. Mirno je letelo vršelo hitrih galebov zdaj nizko nad valovi zdaj visoko nad morjem.

Ko smo dospeli, so se potniki na ladiji in znanci na suhem zopet pozdravljali, kakor bi bili pripljuli pravkar okoli sveta. Šla sva mimo stolpa za smodnik in kaznilnice, mimo pokvarjenih torpedov in ladij v mestu, si ogledala — od zunaj — gotosko stolnico, palačo benečanskega guvernerja in starodavno mestno hišo. Po ozkih ulicah, polnih ljudstva, sva prišla pred mesto. Ob zidu je stalo par melanholičnih oslov z lesenimi sedli za tovore, njih gospodarji pa so se zabavali ob kričavem vrtiljaku. Prehodila sva potem cesto, narejeno sredi skozi del morja in jako nerodno za ljudi, ki so nekoliko v rožicah.

Vrnivši se v Trst, sva šla še nekoliko postopat, naposled pa občudovat zaton solnea v morju. Na obzorju so viseli nizki oblaki in že

sva mislila, da ne bo nič. Ali naposled se je pokazala velika ognjeno-rdeča žoga izmed bagrenega para in jela padati vidno in vedno hitreje. Temne sence so se prikazale iz morskih globin okoli ladij, na nebu pa so viseli ozarjeni oblaki, po valovih so igrali čudoviti refleksi in na barkah so kuhali krepki Primorci polento.

Vrnila sva se v mesto; pod hotelom „Balkanom“ sva zvedela veselo novico, da so zmagali Slovenci pri volitvah v vseh okrajih tržaške okolice. Po kratkem počitku v elegantni restavraciji sem se poslovil in šel čakati drugih dveh sopotnikov v kavarno. Prvi je prišel kmalu, možakar brez dežnika pa zadnje minuto. Bil je precej židane volje in venomer zlorabljal svoj telečji tenor z ljubko pesemco: „Lepših fantov j-j-jih pa n-n-ni ...“ Ko mu je podelil navdušen tržaški Slovenec poslednji blagoslov s črno kavo po hlačah, smo se ginjeni vzdignili, se poslovili in dospeli ravno še prav v vlak.

Zloglasnega smrčulja smo osamili v posebno stanico in legli. Zaspal sem šele proti jutru in mučile so me neprijetne sanje. Zapisaval sem vtiske na manšete; komaj sem izgotovil delo, kar je stal pred mano moj stari

nemški profesor zemljepisja, mi žugal z dolgim koščnim kazalcem in gedrnjal:

„Pozabili ste omeniti, da ima Trst s predmestji in okolico 178.599 prebivalcev, štirideset trgov in 327 ulic, da ima Loyd nad sedemdeset parnikov v vrednosti 28 milijonov kron in da se prevažajo skozi Trst blaga za 1330 milijonov kron na leto.“

„Pod solncem ni nič popolnega“, sem se zagovarjal. „Izpustil sem še marsikaj drugega važnega; nisem primer nič zabeležil, da imajo pe tržaških kavarnah mačke, prave, žive, kosmate mačke: da sem si uravnal ure, ko je zagrmel top; opoldne da je kava na Kopru po šestnajst vinarjev, torej za štiri vinarje cenejša nego v Trstu; da sem vrgel pred Koprom svoj stari ovrtnik, lepo v papir zavit, v morje Neptunu v daritev.“

Profesor se je srdito zaletel proti meni. Skočil sem pokonci; pred mano se je duhovito muzal mož brez dežnika. Vlak je obstal. Od zunaj sem slišal same nemške klice; takoj sem vedel, da sem zopet v Ljubljani.

Rado Murnik.

Resen je uporabskega prebivalstva v novopazarškem sandžaku. Turška je razpisala neke nove davke, jih pa narod ne more plačati, pa se je uprl. Upati je, da Turška popusti, kakor je popustila lansko leto, to se je tudi narod uprl.

Državni zbor.

Na Dunaju, 30. marca.

V začetku se je posl. Conci interpeliral ministrskega predsednika in ministra notranjih zadev zaradi vtonomije za Južno Tirolsko. — Potem se je začelo razpravljanje o nujnih predlogih v zadevi revizije ustave. Kakor znano sta bila predloga odklonjena. Za so glasovali razum slovenskih strank tudi italijani.

V debati o zvišanju pokojnine državnim uradnikom in slugam ter njih vdovam je govoril prvi posl. Choc, ki je naštel zahteve raznih uradniških in služabniških kategorij, kakor poštnih, poljskih, davčnih slug, finančnih stražnikov, cestarjev itd. Posebno toplo sta se zavzemala za uradnike in služabnike v svojih govorih poslanca Libarzik in Hofmann-Wellenhof.

Finančni minister je razlagal, da finančnega pokritja. Izrekel se je proti skrajšanju službene dobe, ker bi taka sprememba zahtevala izredne finančne žrtve. Glede zahteve po službeni pragmatiki in spremembi disciplinarnega postopanja je povedal, da se s to zadevo bavijo pri vseh centralnih mestih. — Pri glasovanju so bili vsi dodatni predlogi odklonjeni, da ne bo imela gospodarska zbornica vzroka, zakona odklanjati. Zakonski načrt je bil z resolucijami vred sprejet tudi v tretjem branju.

Končno so se prečitale v začetku te vlozene interpelacije. Poslanec Wastian, Dobernig in tovariši so interpelirali naučnega in finančnega ministra, zakaj se je postavilo v proračun 9000 K za podpiranje slovenskih visokošolcev na povratnih fakultetah, ker je videti, kakor da se hoče s tem denarjem pripravljati naraščajo slovenskega radništva.

Posl. Danielak je interpeliral trgovskega ministra, naj avstrijski zastopnik na svetovnem poštenem kongresu poskrbi, da se bodo na Nemškem razpošiljala tudi pisma s poljskimi naslovi.

Nato je predsednik voščil poslanecem vesele praznike ter zaključil govor.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 30. marca. Vinorejki odsek je imel danes sejo pod predsedstvom poslanca Robiča. Razpravljalo se je o vinskem zakonu. Posl. grof Barbo je predlagal, naj se pooblastita poročevalca Marchet in Ploj, da izdelata zakon sporazumno z vlado. Novi načrt se mora predložiti odseku najpozneje do 6. maja. — Poslanci-duhovniki so imeli danes posvetovanje zaradi predloge

o zvišanju duhovniških plač. Sklenili so, da naprosijo člana proračunskega odseka, da začne odsek takoj po Veliki noči razpravljati o predlogi.

Centrum-klub je sprejel izjavo, da centrum smatra revizijo ustave v smislu avtonomije in razširjenja delokroga deželnih zborov za potrebno ter bo vsako prizadevanje podpiral. Toda ta zadeva se ne sme razpravljati nujnim potom, zato je centrum glasoval proti današnjim nujnim predlogom v tej zadevi.

Demisija ministra dr. Pientaka?

Dunaj, 30. marca. Glasilo čeških agrarcev „Venkov“ je prineslo vest, da je odstop poljskega ministra dr. Pientaka smatrati za izvršeno stvar, ker se je minister absentiral pri glasovanju o nujnem predlogu glede izločitve Poljske. Dr. Pientak je izpovedal poljskim časnikarjem, da kot minister ni mogel glasovati ne za predlog ne proti istemu, ker vsebuje poziv na vlado. Tudi poljski klub baje ne misli iz tega glasovanja izvajati nobenih konsekvenc ter baš sedaj ne mara privoliti, da bi Pientak odstopil.

Absolutizem na Ogrskem.

Budimpešta, 30. marca. Novi Szellov načrt za rešitev krize je podpisalo 173 bivših poslancev, večinoma pristašev neodvisne stranke. O načrtu se je razpravljalo pri Kossuthu več dni. Načrt zahteva status quo, kakršen je bil na Ogrskem pred dvema letoma. Vojaško vprašanje ostane za sedaj nerešeno, zato pa se vse, kar je sedanja vlada ukrenila deloma parlamentarno pokrije, deloma pa se molče odstrani. Za ministrskega predsednika se naj imenuje pl. Szell, ki naj na čelu koalicijske vlade vodi nove volitve.

Baron Banffy je priobčil v svojem listu odprto pismo bivšemu kolegu, ministrskemu predsedniku baronu Fejervaryju, kjer ga roti, naj svetuje vladarju, da razpiše nove volitve do 11. aprila, ker sicer zakrivi, da vladar prelomi prisego na ustavi.

Dunaj, 30. marca. V torkovi avdijenci predloži baron Fejervary baje vladarju manifest, ki ga ogrska vlada takoj nabije po celi deželi. Ako bi tudi opozicija istočasno izdala manifest na narod, bo vlada proti podpisanim uvedla kazensko postopanje.

Zarotniška afera v Srbiji.

Belgrad, 30. marca. Po dolgotrajni debati je ministrski svet sklenil, da za sedaj še ne izpolni angleške zahteve glede odstranitve zarotnikov iz aktivne službe. Odločevalo je pri tem sklepu vedenje centralnega odbora neodvisnih radikalcev, ki so se izrekli proti rešitvi zarotniškega vprašanja, dokler ni Srbija na jasnem glede trgovinske pogodbe in državnega posojila. Sicer pa je zarotniška afera v takem štadiju, da še ni zrela za javnost.

Položaj na Ruskem.

Moskva, 30. marca. Na borzi se je večeraj govorilo, da je Vittejeva demisija že sprejeta in da je za njegovega naslednika imenovan Gorenijkin. „Rus“ poroča, da je Vittejev padec v zvezi z avdijenco žida Mendelssohna pri carju. Mendelssohn je poročal carju, kako so finančni krogi v zapadni Evropi nezadovoljni z Rusijo in da se po celi Evropi zelo neugodno sodi o Vitteju. — Obenem z Vittejem odstopi tudi mornarični minister Biričev, ki se je preneljil s kaznovanjem Nebogotova. Biričevov naslednik bo podadmiral Dickhoff.

Petrograd, 30. marca. Ustavno-demokratska stranka je pri volitvah mestnih volilcev na celi črti zmagala s svojimi kandidati.

Odesa, 30. marca. Poveljnik črnomoškega brodogoja je sklenil, da se trupa poročnika Schmida in treh ž njim ustrelenih mornarjev izkopljejo ter spuste v morje, da ne bo več prebivalstvo romalo na njihove grobove ter jih častilo kot mučnike.

Nemški državni zbor dobi diete.

Berolin, 30. marca. Prusko državno ministrstvo je sprejelo predlog državnega kancelarja glede diet državnim poslancem. Predloga pride v državni zbor, kakor brž ji pritrdi zvezni svet.

Kako skrbi Nemčija za industrijo.

Berolin, 30. marca. Proračunska komisija nemškega državnega zbora je sprejela predlog, da se državnemu zboru še v tekočem zasedanju predloži zakonski načrt, vsled katerega se zniža davek na sladkor od 14 na 10 mark za metrske stot. Obenem se je sklenilo, naj vlada pri sklepanju trgovinske pogodbe z Nemčijo dela na to, da dobi nemški sladkor na ameriškem trgu isto veljavno, kot jo ima kubanski. Kolika razlika med Nemčijo in Avstrijo! V Avstriji so obdali domači sladkor tako, da je v inozemstvu ceneji kot doma.

Maroška konferenca.

Madrid, 30. marca. Isti čas, ko so evropski časopisi poročali, da se je na konferenci v Algecirasu doseglo popolno sporazumljenje, tako da se konferenca kmalu zaključijo, so nastale večje ovire, kakor so bile od začetka. Maroški delegatje so pričeli s tiho obstrukcijo. Vsak predlog, ki meri na mednarodno kontrolo nad novo maroško carino ali ki se tiče pravice diplomatskega zbora, dosledno odklanjajo. Istotako so odklonili vse predloge avstro-ogrškega delegata Koziebrodzkega, naj se razpišejo v Maroku vsa javna dela in komisije tako, da se tekmovanja zamorejo udeležiti vse narodnosti.

Vojaška konvencija med Anglijo in Francijo?

Pariz, 30. marca. Splošno se zatrjuje, da se je povodom zadnjega

obiska angleškega kralja v Parizu razpravljalo o vojaški konvenciji med obema državama. V ta namen je prišel francoski vojni minister Etienne v London.

Nenavaden vzrok ministrske krize.

London, 30. marca. Vlada v Natalu je potrdila smrtno obsodbo nad dvanajstimi domačini, ki so pri zadnjih nemirih pomorili več policajev. Tistega dne, ko so hoteli smrtno obsodbo izvršiti, je brzojavil tajnik za kolonije, naj se usmrčenje odgodi, ker se bo o stvari še bavila državna vlada. Natalski gubernator se je ukazu uprl, vsled česar je celo natalsko ministrstvo podalo demisijo.

Obrtni vestnik.

Olajšave glede sposobnostnega dokaza. Uvedba dokaza usposobljenosti v obrtu predpostavlja nujno, da je obrtni red na dokaj visoki stopnji. Potrebno je za uvedbo sposobnostnega dokaza, da se je v obrtu že izvršila razdelitev po strokah in branžah. Dokler ni napredovala obrtnost toliko, da za različne potrebščine človeške skrbe raznovrstni rokodelci, je nemogoče s pridom navajati sposobnostni dokaz. Ker je sposobnostni dokaz nekaj instrument, ki služi obrtnemu stanu v obrambo proti vsiljevanju obrtnega dela od strani neukih ljudi, je pa tudi umevno, da se bode zahteva po sposobnostnem dokazu oglašala stoprav tedaj, kadar se je izvršila v obrtnem delu razredno stanovska specializacija. Šele tedaj, kadar se ožive ostro porazdeljene stroke in se obrtno delo, ki ni drugo kakor opravljanje gotovih del za druge proti plačilu, razdeljeni na posamezne obrtne vrste, je zahteva po sposobnostnem dokazu izvedljiva. Sicer pa izkušnja uči, da se stavi vedno šele tedaj, kadar se pripadniki posamezne obrtne stroke začnejo zavedati svojih stanovskih interesov, se čutiti kot stan in je njih stanovskih altruizem toliko napredoval, da se ne brigajo zgolj za neposredne koristi svojega podjetja, marveč tudi za skupne stanovske koristi in za uredbe, ki so posredno v prid celi branži. V novejšem času se je videlo to pri ženskem krojaštvu in pri modistovskem obrtu. Ko sta se dve obrtni stroki, ki sta kot obrta v strogem pomenu besede še kaj mladi, vedno bolj stanovsko utrjali in se je število oseb, ki si izključno v teh branžah išče zaslužka, množilo, se je tudi glede izvrševanja ženskega krojaštva in modistovskega obrta nehala prejšnja dolgoletna apatičnost in brezbržnost. Danes vidimo, da sta tudi te dve stroki privzeti med rokodelske obrte, vsled česar sta deležni te ugodnosti, da teh obrtov ne more več izvrševati kdorkoli, kakor se je to godilo prej, ko so se opravila teh strok opravljala kot domače postransko opravilo ali pa kot prosti obrt; ponajveč pa tudi v zadnjem primeru brez obrtnega zgleda.

Obrtni razvoj se vrši v mestih dokaj hitreje nego na deželi. Kjer žive ljudje na tesnejšem prostoru v velikem številu, so vseh vrst potrebe, za katere je treba skrbeti, dane v toliko obilnejši meri, da omogočajo zadosten zaslužek najrazličnejšim obrtnikom. Naravno je, da se je izvršila v večjih središčih specializacija po obrtnih strokah. Čim številnejše pa so posamezne obrtne stroke zastopane, tem pozornejše pazijo na to,

da se posameznim strokam pripadajoča dela ne opravljajo od zastopnikov druge sosedne stroke. Tako pa se popolnoma naravno prihaja do vedno ostrejšje razpredelitve obrtnih strok z lastnimi obrtnimi pravicami. Vsaka branža si varuje svoje obrtne pravice. Na deželi so sicer, v kolikor gre za vsakdanje, rekli bi tekoče potrebe, dane iste potrebe, vendar pa se ne pojavljajo v toliko zadostni meri, da bi z opravljanjem zadevnih del mogli najti zadosten zaslužek obrtniki vseh strok. Naravno je tedaj, da na deželi ni vedno mogoče, držati se tako strogo v mejah obrtnih pravic kakor v mestu. Razmere same privedejo do tega, da opravlja posamezen obrtnik čisto dela, ki ne spadajo strogo v njegov stroko. Opravlja pa jih zategadelj, ker morajo biti storjena. Potreb konsumentov in naročnikov ni moč v nemar puščati. Delitev dela po strokah predpostavlja delavske moči z različno strokovno izobrazbo. Navzlic notoričnemu dejstvu pa, da so razmere na deželi čisto bistveno drugačne, je raz strogo stališče obrtnega zakona presoati obrtno upravičenost enakomerno v mestih in na deželi. Sicer je res težko najti srečen izhod, ki bi vsem ugajal. Ali vkljub temu bi se moralo ob premembi obrtnega reda jemati oziroma to okolnost.

Ob razpredelbi spornih obrtnih pravic, recimo med ključavničarji in kotlarji, ali med kleparji in kotlarji, ali med pleskarji in sobnimi slikarji, se danes v praksi skuša zadostiti praktičnim potrebam na ta način, da se v primerih, kadar gre za obrtne spornosti na deželi postavljajo razsojevalci na dokaj milejšje in popustiljevske stališče, kakor bi ob sporih, ki nastajajo po mestih, kjer so zastopane najrazličnejše obrtne stroke. Ali to je res le izhod za silo, in je nujna posledica tega ravnanja, da o kakem razsojanju obrtnih pravic po gotovih načelih ne more biti govora. Prav pogosto se dogaja, da se o enakem predmetu za različne kraje različno določa. To ni posebno hvalno za razsojevalce, niti prijetno za prizadete interese, ker manjka vsak temelj in vsaka gotovost. Ogniti se takemu zvitemu tolmačenju obrtnih pravic v danih razmerah sploh ni mogoče, ako se noče izzvati za konsumente takih razmer, da bi si za gotova opravila — brez neprimerno visokih stroškov — sploh ne mogli dobiti v svojem kraju oseb, ki bi ta opravila vršile. Ob preminjanju obrtnega reda pa bi zakonodajci vsekakor morali imeti oči tudi za to stran obrtnega reda. Še sedaj ima obrtni red določbo, ki omogoča združenje dveh ali več rokodelskih obrtov v eni roki, ne da bi bilo treba donesti za vsak obrt poseben sposobnostni dokaz, kakor ga je praviloma zahtevati. Izjemna določba je to, da se omogoči v krajih, kjer si obrtnik zgolj z enim rokodelstvom ne more pridobiti zadostnega zaslužka, združenje več sorodnih obrtov. Vzemimo ključavničarja, ki ima na deželi pogosto preskromen zaslužek. Temu je mogoče izposlovati si dovoljenje, da sme hkratu izvrševati kak soroden obrt, kovaški ali kleparski obrt. To dovoljenje, ki ga izdaja deželna vlada, obstoji v tem, da se izpregleda sposobnostni dokaz za oni rokodelski obrt, ki ga hoče hkratu z onimi izvrševati, za katerega ima že pravico. S primerno prireditvijo te uvedbe, ki bi se morala pač uveljaviti tudi za koncesionirane obrte, vzemimo le male stavbene obrte, tesarje, zidarje, bi se dalo vsekakor znatno odpomoči tozadevnim nedostatom glede opravljanja obrtnega dela na deželi in v krajih, kjer obrtnost ni razvita. Sicer bi pač veljale

V hiši žalosti.

Novest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Lavra je zatrepetala, ko je zadelala Marka in pretresla jo je nekončna bolelost. Komaj je zbrala toliko moči, da je polglasno vskliknila:

„Čemu prihajate, kaj mi hočete? Ali me hočete tudi Vi trpinčiti? Kriva sem, da, kriva sem! Prelomila sem obljubo in prevarila sem Vas. A trpela sem zato dovolj. Bodite usmiljeni, pustite mi v miru.“

Lavra je govorila tako proseče, tako obupno, da se Marko ni mogel premagovati. Prijel je Lavro za roko in ji jo poljubil.

„Uboga mučenica — prišel sem vas prosit odpuščanja.“

Lavra se je jokaje vrgla na stol. „Odpuščanja? Kaj naj Vam odustim. Ah, prizanašajte mi! Tako mi elaba, da takih muk ne morem prenesti. Idite, Marko, lepo Vas prosim, idite.“

Toda Marko ni hotel oditi. Vse-

del se je poleg Lavre in jo zopet prijel za roke.

„Ne grem, Lavra, zdaj še ne. Prosim Vas odpuščanja, da sem bil bedast, kratkoviden in nadut. Blazno je bilo, da sem Vam naložil enomešno pokoro; bedasto je bilo, da sem hotel imeti svoj roman; iz smešne moje nadutosti je vznikla želja, da naj ima tudi najina ljubezen svojo romantično epizodo. Tako sem postal kriv Vaše nesreče in kriv strašnega Vašega trpljenja. Vem tudi, da ste prelomili svojo obljubo iz blagosrečenosti, samo da pomagate bednim sosedom. Ah, zakaj mi niste tega sporočili takoj? A zdaj ste rešeni, zdaj ste se vrnili in vse se lahko popravi. Lavra — jaz te ljubim bolj kot kdaj prej.“

Marko je hotel Lavro priviti k sebi, toda Lavra se ga je ubranila in je zbežala od njega na drugi konec sobe.

„Ne — pustite me! Nisem vredna, da se me dotaknete... vsa sem blatna... tudi moja duša je blatna. Studim se sama sebi. In studila bi se tudi Vam... vsaj čez nekaj dni.“

Ko je hotel Marko nekaj ugovarjati, ga je prekinila z energično gesto.

„Pustite me, da izgovorim. Slišali ste o moji usodi, slišali o mojem trpljenju in prišli ste sem, ker ste dobrega in mehkega srca. Svoje usmiljenje smatrate danes za ljubezen — a čez nekaj dni bi Vam bilo krvavo žal. Pomislite vendar, ali more Divoletto, najprijetnejši tržaški časnikar postati naslednik briganta Sancia, ki je zdaj v ječi in ki zasluži večala? Z mano bi ne mogli na cesto. Vas pozna ves Trst in mene so v Sancinovi družbi videli vsi tisti ljudje, na čijih ramah sloni Vaš obstanek. Pomislite na svoj družabni položaj in na svoj pisateljski ugled in pustite me v sramoti in zavrnjenosti. Čez nekaj časa bodele sami rekli: „Lavra je imela prav.“ Zato idite, Marko. Jaz bom izginila od tod in morda mi potem ohranite vsaj prijazen spomin. In to bo moja tolažba in moja opora, naj se z menoj že zgodi karkoli.“

Dasi je Marko uvideval, da je vse resnično, kar je rekla Lavra, se vendar ni udal.

„Srce ne posluša nikdar razuma. Morda imate prav, Lavra, ali danes nisem zmožen tega prevdariti. Vse, kar sem sem pretrpel v zadnjih tednih, je udarilo na dan. Mislim sem, da sem prevaran in to me je peklo v duši, da sem hotel obupati. Potem sem poslušal pri vratih, kadar ste se vračali pozno domov in srce mi je krvavelo. Ko sem zaznal za Vašo usodo, sem končno sklenil, da se obrnem do policije in iskal sem tam pomoči.“

„Vi tudi?“ se je začudila Lavra. „Tudi? Ali je to storil še kdo drugi. Povejte mi, Lavra, bodite odkritosrčni in povejte mi vse.“

Lavra je povesila glavo a samo za trenotek, potem pa je brez ovinkov povedala, kako jo je Pikardi obvaroval in osvobodil.

„Čast temu starcu,“ je dejal Marko, „ravna je pošteno. Zdaj Lavra ste prosti... bodi pozabljeno, kar je bilo. Zunaj mesta poznam prijazno hišico sredi vrta... tam bi bilo kakor nalašč za naju, tam bi lahko živela v miru, dokler bi svet ne pozabil, kar želiva, da zapade pozabljenju. Ljudje žive v Trstu nagio, čez leto

dni ne bo nihče več pomnil, kar se je zgodilo. In najina ljubezen in sreča bo toliko, da bodeva sama pozabila temno preteklost. Srečna bodeva Lavra in jaz tudi in to srečo sva si zaslužila s trpljenjem.“

Razprostrl je zopet roke. Skoro bi bila Lavra omahnila in se vrgla Marku na srce, toda premagala se je novič in se zopet odmaknila.

„Ne, Marko — ne gre in ne gre,“ je rekla počasi in mirno. „Naju loči celo brezno blata. Marsikaj se pozabi, marsikaj se pa nikdar ne more pozabiti. Bodite usmiljeni in pustite me. Potrebna sem samote in počitka.“

„Dobro. Ali mi pa dovolite, Lavra, da Vas jutri zopet obiščem? Obljubite mi, da mi ne ubežite!“

„Obljubljam Vam to. Če hočete priti jutri, pridite, toda povem Vam, da mojega sklepa ne bodele premenili. Saj odklanjam Vaše ponudbe, ker — Vas blazno ljubim.“

Marko ji je ponudil roko, ali Lavra se je tudi zdaj ni dotaknila. Odkimala je le z boleznim pogledom in pustila je Marka oditi, ne da bi odgovorila na njegov pozdrav. (Dalje prih.)

besede, da je največja pravica včasih najhujša krivica.

Trgovinsko politično razmerje Avstro-Ogrske z Bolgarijo in Srbijo je od srede tega meseca dalje provizorično urejeno. Kakor znano, je prišlo med našo monarhijo in Srbijo do ostrih carinskih nasprotstev. Sedaj se je doseglo sporazumljenje, ki je pač v obojestranskem interesu. Ker se nove tarifne pogodbe niti s Srbijo niti z Bolgarijo doslej še ni sklenilo, je zagotovila Avstro-Ogrska Srbiji in Bolgariji, da smeta do sklepa nove pogodbe uvažati v monarhijo svojo provenienco za tisto carino, kakor jo plačujejo izdelki onih držav (Rusija, Italija, Nemčija), s katerimi je Avstro-Ogrska že sklenila nove trgovske pogodbe. Obratno sta tudi Srbija in Bolgarija zajamčile naši državi vse tiste carinske ugodnosti, ki jih dajeta drugim inozemskim proveniencam. Blagovni promet, ki je bil delj časa močno oviran, se sedaj zopet vrši gladko in brez sikan.

Mleko neodvisnih kmetov in mleko kaplana Bešterja.

Cerklje pri Kranju.

Velik napredek se kaže na Kranjskem med kmetijskim stanom posebno glede samostojnega združevanja ali samostojne organizacije. V dokaz temu posebno množično mlekarne zadruge, ki so se osnovali in se še vedno snujejo po deželi.

Spoznali smo tudi v Cerkljah, da bi dobili kmetje lepe mesečne dohodke, če si ustanove svoj mlekarso zadrugo. In res, 21. januarja letošnjega leta je napočil tisti veseli in važni dan za nas kmete v Cerkljah in okolici, da smo si s pomočjo državnega mlekarskega nadzornika osnovali mlekarso zadrugo in ta dan si izvolili svoj odbor. Volilo se je s pomenskim glasovanjem predstojništvo soglasno. V predstojništvu so ti-le gg.: Jožef Jenko ml. predstojnik; Josip Lapajne, tajnik; Matevž Kern, blagajnik in Janko Ahlin, Tomaž Zupin ter Mihael Jereb kot odborniki.

Do tedaj je šlo vse v miru in gladko. Kakor hitro je pa izvedel kaplan Bešter, znan iz Kostanjevice, da je odbor izvoljen, je začel proti njemu in ustanovljeni mlekarški zadrugi na skrivnem ruvati. Ta človek ni odkritega značaja, pač pa zvit in hinavski. Kakor rečeno, začel je na tilnem, zahrbtno ruvati proti ustanovljeni mlekarši. Svoje delo je pričel najprej v Zalogu, tam je nagovarjal enotne posestnike, da odstopijo od mlekarške zadruge v Komendi — nekateri so bili člani one — in naj niso v kaplanovo mlekarso pretvezo, da bo v Cerkljah le ena, že ustanovljena mlekarška zadruga. Ko je sodišče legaliziralo podpise in se odposlala prošnja za registriranje naše mlekarške zadruge, tedaj je bil neko noč v župnišču sestanek ali shod nekaterikov. Kdo so bili in koliko, nam ni čisto znano, ker so to zelo tajili in prikrivali. Mi smo zvedeli za ta nočni, čukovski sestanek dobrih 14 dni pozneje. Tudi se je odposlala še ena prošnja za registriranje nove zadruge. Kdo je pri ti zadrugi v odboru, se tudi ne ve, in sploh nikdo o tem pravega ne ve.

Kaplan bi jo že prej lahko ustanovil, ko bi o tem kaj razumel, saj je že več časa, odkar je kmetijsko društvo propadlo na veliko škodo kmetom. Mogoče bo kdo vprašal, kdo je prvi začel delovati na ustanovitve mlekarške zadruge? Podpisane je lansko leto že parkrat povabil posestniki iz Zgornjega in Spodnjega Brnika na posvet, da se ustanovi. Toda prepričal se je, da čez zimo ni upati, da bi bilo toliko mleka, da bi se obrestovalo in bi zadruga mogla shajati, zato je odložil to namero na spomlad. Pozival je list „Gorenjec“ posestnike — tudi lansko leto — naj si ustanove mlekarso, kažoč na sosedske, da delujejo vse v prid kmetjskemu stanu. Dalje je stavil podpisani dne 17. decembra pr. l. pri obnem zboru kmetijske podružnice, naj se ustanovi mlekarška zadruga in bil je takoj izvoljen pripravljalni odbor, ki naj bi skrbel, da se ustanovi. In nato je bil sklican ustanovni občni zbor nove mlekarške zadruge na dne 21. januarja. Prijemlj: Shod je bil javno oklican pred cerkvijo v Cerkljah in Velesovem; člani kmetijske podružnice so bili o tem obveščeni po okrožnici; o tem je bil tudi kaplan Bešter osebno obveščen po podpisancu, a on je tedaj spal in dremal, misleč si, naj le drugi delajo! Vi pravi kmetje — po „Slovenca“ — polni ogorčenja, kje ste bili takrat? Kaplan Bešter! prišli bi na shod in izvolili odbor po Vaši volji! Zakaj pačite resnico in jo hinavsko zavijate? Sram Vas bodi v dno duše! Zakaj ne razglasite in objavite imena trdnih posestnikov in veljavnih mož? Pozivljam Vas!

Sedaj pa g. urednik, dovolite še malo polemike. Neka dobro znana ze-

lena glista je zanesla lumparski članek v „Slovenca“ št. 62. Tam laže, zavija, se huduje, zmerja in psuje kot pravi ogrski cigan. Če bi bil dopis stvaren, bi stvarno odgovoril, a tako se pa hočem malo pošaliti z njim. „Slovenca“ glista laže, da je namerna ustanoviti mlekarso zadrugo prišla na uho „neodvisnim kmetom“ ter modro nadaljuje: „in mislili so si: (namreč neodvisni) Ako mlekarso klerikalci sami ustanove, potem smo izgubljeni v Cerkljah za vse večne čase.“ Kajne, oh, to bi bilo hudo! Resnica je pa ravno nasprotna. Vi capljate za nami „neodvisnimi“. Laž je, da smo mi odbor skrpucali. Ob navzočnosti najuglednejših mož obeh strank smo soglasno volili. Mi ne poznamo v gospodarskih vprašanjih nobene razlike med klerikalci in liberalci. Kako pa vi to razumete, ste pokazali! „Slovenec“ napada gg. učitelja Lapajne in nadučitelja Kmeta, češ, da sta neposestnika. Primera: ali ima kaplan Janez Bešter kaj posestva, pa je vseeno v odboru hranilnice? Glejte, glejte, kako ste bedasti! Gotovo pa bodo dali od hiše, katero vodi Lapajnetova žena, več mleka, kakor kaplan. Največja bedarija in neumnost je, da vlačijo člankar zadnje volitve v svoj spisek. Vidi se, da iz njega gori le politika? In še celo prorokovati je pričel. Kako modro jo pove, da liberalci nimajo vsi skupaj 100 litrov mleka. Jaz pa trdim, da niti enega ne, pač pa vsega njihov krave. Seveda klerikalci ga bodo takoj spravili skupaj 1000 litrov, ker ga je samo kaplan Bešter objubil 999 l. Tisti pa, ki kmeta ovira pri napredku, ste ravno vi klerikalni hinavci, ker ne veste nič, ne znate nič, pri vsem tem pa gleda iz vas sam napuh.

Tudi se kakemu kaplanetu ni potreba bati za obstoj mlekarne, kajti, ko začne pokati, prestavljen bo on takoj na drug konec dežele. Izgledi: Trnovo, Dolenja vas, Dolenja Dobrava itd. Vprašam, koliko bo založil kaplan v njo iz svojega? Nič, ker razen par črnih hlač in suknj drugega nima! Pač pa nagovarja ljudi, da bi volili tak odbor v posojilnico, da bi daroval dobiček iste za kaplanovo mlekarso.

Tudi mi se ne bojimo za svojo, kajti na prapor smo napisali pravico in poštenje. Če bomo pošteno delali, spoštovali pravico, gotovo nam je obstanek zagotovljen. Ta namen imamo in ga hočemo po najboljši volji izvrševati.

Ponovim pa še enkrat, da priobčite imena „pravih kmetov“. Pardon! Sedaj pa še, kar se tiče moje osebe. „Slovenec“ pravi, da je načelnik mlekarški zadrugi Babičev fant, brez posestva iz Zg. Brnika.

Izjavljam: Izvoljen sem bil soglasno, o čemur se mi pred ustanovitvijo še sanjalo ni. Sprejel sem to, dobro se zavedajoč, da imam težko stališče, polno odgovornosti. Čeprav nisem posestnik, založil sem vse stroške, kar smo jih imeli z mlekarso, iz svojega. Ali ni boljše biti brez posestva, kakor pa imeti zemljo z dolgom obloženo, da se gospodar še gani ne upa. Zategadelj garancije dovelj.

Tudi sem pripravljen ves ta denar darovati mlekarški zadrugi, če bi imel imeti kak človek pri nji le vinar izgubiti. Le do bro spravite ta list, da boste imeli mojo izjavo na papirju. Še vprašanje, ali sem za vodstvo sposoben ali ne. Dokončal sem kmetijsko šolo z odliko — naker sem ponosen, dovršil mlekarški tečaj na Tirolskem, pečam se že kakih 10 let temeljito s tem vprašanjem, nisem ptica selivka, od danes do jutri, kakor kako kaplane. Pozivljam „Slovenca“, naj priobči, kaj ve do mene, razen tega, da se moj klobuček ne privzdiguje pred osebo cerkljanskega kaplana.

Končam. Višje oblasti pa prosim, naj poizvedujejo nepristransko, kdo je začel snovati prvi mlekarso, ali smo pri njej poštenjaki itd. Vedele bodo in se prepričale o poštenosti kaplana Bešterja in par njegovih kričačev.

Obračam se do Vas, cerkljanski posestniki, ali hočete zaupati nam kmetom, ki lahko pokažemo svoje žuljave desnice, ki v potu svojega obraza pridelujemo živež za naše tlačitelje, da se maste po kaplanijah in farovžih.

Mi kmetje bomo ostali, kaplan bo šel. Zapeljal Vas bo, kakor že marsikaj kaplani, n. pr. v Dolenji vasi. Trnovem, Sp. Dobravi. Če se zgodi kaj takega, šel bo kaplan na drug konec dežele, mi kmetje bomo pa ostali. O tem, posestniki cerkljanski, pa prosim, premišlujte!

Jožef Jenko ml.

ali kakor me naziva pobožni „Slovenec“ Babičev fant.

Iz Škocijana in Turjaka.

Klerikalci imajo v svojem okrilju mnogo političnih kameleleov. Tudi turjaški Miha Horvat je tak. Ko je prišel pred štirimi leti na Turjak, se je družil s samimi liberalci. Inšta-

lirali so ga 4 liberalni učitelji. Sploh se je držal večina liberalne družbe. Ata Tone pa niso bili zadovoljni s tem in marsikatero je Miha dobil pod nos. Ker so mu postala v Turjaku tla prevročja in ker se je bal, da ga ata Tone ne pošljejo zopet kam v prognanstvo, tedaj slede Miha staro suknjo in obleče ata Tonetovo. Postal je pokoren in vreden sinček ata Toneta. Najprej je imel nekaj misijon na katerem je neki pater Kunstelj otrobe vezal. Vsi grehi so se ožigosali, samo kvartopirci so imeli milost. To pa za to, ker je Miha strasten tarokist. Da so se pri spovedi mladi ljudje pohujševali, se že samo ob sebi razume. Neko dekle je dobilo prvo vprašanje, če zna otroke delati. Marsikatero neumnost sta se skvasila Miha in p. Kunstelj, a ni vredno, da bi se pisalo.

Za Šukljeta (pobratima kameleleona) je šel Miha kot besen v boj. Ker je njegova fara premajhna, tedaj je še sosedno porabil. Gotovo je takrat nekaj hlač strgal med kolena, tako je letal okoli. Ko je bila volitev prvi in obrt. zbornice, je Miha na cesti čakal iz semnja idočih obrtnike in pobiral njih glasovnice.

Ker je tako vnet škofov agent postal, si je mislil, da mu bo škof takoj kakšno mastno faro dal. Zadišal mu je posebno Sv. Peter v Ljubljani. Toda Miha je obračal — škof pa obrnil. Ata so rekli: premalo si se še pokoril, premalo si še naredil za me! In Mihe, ubogljiv sinček, se trudi in peha dalje s tolažbo, da ga škof kmalu obdari s mastno faro. Škofu svetujemo in ga lepo prosimo, da naj se vendar usmili Miha, kajti v Škocijani in Turjaku smo ga siti do grla.

Na prižnici je postal strasten „zagovornik“ šole in učiteljev. V vsaki pridigi se jih spomni. Začel je pa tudi ljudi od pridige odganjati. V nedeljo (25. t. m.), ko je zabavljaj čez učitelje, so nekateri ljudje kašljali — to ga je tako nervoznega storilo, da je rekel, da naj ne pridejo k pridigi. Dobro! Malo poslušavcev imaš, a še manj jih boš imel.

Farji sedaj vedno vpijejo, da hočejo učitelji Boga iz šole vreči. Hinavci! Sami kaj takega delajo! Lansko leto so otroci v Škocijani obhajali god svojega patrona sv. Alojzija s sv. mašo. Pri maši so peli otroci pod vodstvom učitelja. Proti koncu maše so prinesli nekega dečka pokopat. Otroci so mu na grobu zapeli zadnji pozdrav. Ljudstvo je bilo ganjeno do solz, ko je poslušalo nedolžna otroška grla, a Mihi Horvatu ni prav. On zabavlja čez to v Smrdoljubu. Njemu ni prav, da je učitelj naučil šolarje cerkvene pesmi, da pojejo pri maši. Hinavci! Ljudstvo je ogorčeno radi tega, kajti vedno raje poslušajo petje nedolžnih otroških grl, nego vedno hripavega Feleta in njegove babnice.

Omeniti še moramo nekaj glede reforme cerkvenega zakona. Na Gradcu, kjer kar brenčijo klerikalizma, so se grozno jezili na one, kateri niso podpisali protestne pole. Najhujši so bili Mišarda in oba Prteklija. Prvi je rekel, da se mora vsak tak iz krstne knjige izbrisati, zadnja dva pa, da je vsak tak anarhist. Posebno hud kikirikalec je Mišarda, katerega smo že zadnjič okrcali. Revez se je grozno jezil radi tega. Izrazil se je celo, ako ga tudi tisoč goldinarjev stane, on mora seznaniti dopisnika onega dopisa od uredništva. O ti revščina neumna, ko bi res imel toliko denarja, ne bil lizal in obiral Hrvatovih ostankov.

Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Amen.

Glasovi iz Senožec

Celo golido gnojnice je izlil naš kaplan na župana Garzarolija ter na podžupana Medena in obč. odbornika Antona Mahničja v sobotnem „Slovenca“. Prvemu svetuje, naj pospravi svoje reči in se izseli iz Senožec; to je res najvišja predrznost, katere je zmožen le kranjski far. Druga dva pa napada prav po kristjansko, ker ne marata v njegov rog trobiti, upa pa, da se bodeta še „poboljšala“. Na glas mu povemo, da ostaneta tudi ta dva trdna na strani napredne stranke, tudi če kaplan Kleindienst ves fižol, katerega je v lemenatu „pofrontal“ izbruhne iz sebe. Le tako naprej napadaj, Jakobus, to je največja reklama za nas, skoraj boš izgubil še tistih par privržencev, katere imaš še na svoji strani. Tudi najslepejšim se začne svitati in začnjenjo uvidevati, da ni vse zlato, kar se na tebi sveti.

Generalni štab agitatorjev za prihodnje občinske volitve obstoji iz sledečih korifej: kaplan Kleindienst, stari in mladi Zelenc, Funda ter seveda tudi obligatni „inžener“. Za počt! Škoda, da je posestnik panorame ta teden že odšel, imel bi krasne dohodke, ako bi te politične bajace razstavil v svojem šotoru. Kako lepo bi na primer bilo, mesto rimljana Profusa, ki je svojo hčerko — katerej pa ni bilo ime Johanca — popolnoma izsesal, videti starega Gruneta na odru!

Svoj dolgi blagoslovljeni nos je vtaknilo naše kaplane tudi v Senožski potok, kjer je največ dremlj. Boji se namreč, da bi na novo obokanem prostoru postavila gostilničarka, ki si je v največjem pridom zaslužila nekaj premoženja, kegljišče, česar pa ta niti ne namerava; vendar je to značilno za rimskega duhovnika, ker niti ženski ne privošči majhnega poštenega dobička. Gospod kaplan, ali ne poznate Kristusovih besed: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Sicer pa se temu človeku ni čuditi, če ne izpolnjuje zapovedi božje. Njegovo največje veselje je, ljudi hujskati med seboj. Ponekod že večkrat omenjena prejsnja grajsčinska zemljišča, katere je kupil znani konzorcij klerikalnih kmetov iz Brkinov, mu dajejo lep povod za farbanje ljudi. Pred nekaj dnevi je javno izjavil, da je vzel velik travnik zraven pivovarne za se v najem, da ga vsled tega pivovarna ne more dobiti; posestniki tega travnika pa so pozneje izjavili, da se bode ta travnik še le na javni dražbi dal v najem. Res, velik resničoljub je to kaplanče.

Občino Dolenjavas je naprosil, naj mu dovoli nabiranje sena za svojo konja; seveda županija tega ni dovolila, kar je tudi popolnoma pravilno. Če nima sam toliko, da bi nakupil svojemu konju krme, naj ga pa da znanemu Hrovatinu, da mu naredi iz njega klobasice, potem mu tudi ne bo treba kmetov v cerkvi prositi za klobase.

Tudi na „Slovenski Narod“ se je spravil ta človek v kompaniji z mladim Zelencem in „inženerjem“; v cerkvi pripoveduje, da je greh, brati „Narod“, sicer pa da njemu nič ne stori, če čez njegovo blagoslovljeno osebo piše. Vendar so se imenovane tri kapacitete podale h gosp. Antonu Zelenu, prodajalcu „Naroda“ in mu obljubili — seveda zopet kos grajsčinskega travnika — v letni najemnišni vrednosti 6 K — med tem ko gospodu Zelenu prodaja „Naroda“ in „Ose“ na leto gotovo do 100 K dobička doprinese. Mož je seveda z ogorčenjem odklonil to zahtevanje.

Ta far je le toliko dosegel, da se zdaj razproda ob nedeljah pri nas pet do šestkrat več iztisov „Naroda“ kot doslej.

O zadnjem shodu velikega Lampeta in abstinenta Kreka še vedno trobi v „Slovenca“, kako da je bil ta shod obiskan. Radi tega je pa potrebno povedati, da je bila več kot polovica naprednjakov zraven. Prišlo je tudi iz Vrabč — vipavskega okraja — več udov naprednega izobraževalnega društva in zakaj? Tamošnji far jim je namreč natvezel, da se gre za novo cesto, ki se hoče baje graditi iz Senožec oziroma Dolenje vasi na Vrabče. To in nič drugo jih je privelo v Senožce! Tudi socijalni demokrati so bili navzoči. Sicer pa Kleindienst naj vpraša svojega kumpana, starega Zelena, s katerim pri mladem Zelencu po večerjah kuje neumne dopise za „Slovenca“, kako so govorili osleparjeni posestniki po shodu pri Mušiču v gostilni.

Dalje omenjajo ti poštenjakoviči v sobotnem „Slovenca“ vlom v tukajšno mlekarso ter trdijo, da je žandarmerija drugi dan merila škornje ljudem, ki so naprednega mišljenja. To hočemo popraviti v toliko, da so se res nekemu fantu škornji merili in ta fant je kaplana Kleindiensta famulus, kateri ga sleherni dan spremlja na lov, tedaj v njegovi službi.

Res, čudne želodce morajo imeti čitatelji „Slovenca“, ki morajo take pomije prebavljati iz lista, katerega zalagajo Kleindienst et Klapa s svojimi bedastimi dopisi. Končamo pa tudi, kakor Kleindienst z latinskimi pregovorom: Jakobus noster! Si ta-cuisses, philosophus mansisses! Amen!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

Dež. zbor kranjski. Dnevni red ponedeljkove seje, ki se začne ob 11. uri dopoldne obsega samo pet točk namreč: 1. Branje zapisnika 12. deželnozborske seje dne 24. novembra 1905. 2. Objava novoizvoljenega deželnega poslanca. 3. Naznanila deželnozborskega predsedstva. 4. Priloga 164. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi ustanovnih zakladov za l. 1904 in proračuni za l. 1906. 5. Priloga 165. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslanca za volilni okraj kmetijskih občin Kočevje-Ribnica-Velike Lašče. Ta dnevni red najbolje kaže, da je bil dež. odbor popolnoma nepripravljen na to izredno sklicanje dež. zbora.

Sklicanje kranjskega deželnega zbora. Še vedno ni zanesljivo znano, v kateri namen je vlada

sklicala kranjski deželni zbor. Izmed mnogoštevilnih kombinacij, s katerimi so preplavljeni različni listi, je nobena verjetna. V nekih listih, ki so v tesni zvezi z Gautschevo vlado, čitamo, da hoče vlada predložiti dež. zboru zakonski načrt o zvišanju učiteljskih plač in zakonski načrt o premembi deželnozborskega volilnega reda. Tudi ni ravno verjetno. Kar se tiče učiteljskih plač, je že baron Hein včas spravljal pred deželni zbor načrt začasnega zvišanja, ali vsled klerikalne obstrukcije ga ni bilo mogoče rešiti. Morda je baron Hein takrat upal, da bodo učitelji z ozirom na načrt vzdignili tako agitacijo po deželi in kmetско ljudstvo tako revolucijonirali, da bodo klerikalci prisiljeni opustiti obstrukcijo. To se ni zgodilo, klerikalci se niso udali, dosegli so odstranitev barona Heina in danes ni misliti, da bi hoteli privoliti zvišanje učiteljskih plač, ko je njih pozicija ugodnejša, kakor je bila pred nekaj leti. Mogoče je seveda vse eno, da predloži vlada tak načrt ali ko to stori, stori to v zavesti, da bodo klerikalci ta načrt pokopali obstrukcijo. Učiteljske plače bodo torej le pretveza — izvzemši slučaj, da odpre vlada nove virov dehodkov, iz katerih bise moglo pokriti zvišanje učiteljskih plač. Kar se tiče deželnozborskega volilnega reda je čudno, da čuti vlada ravno sedaj potrebo sprožiti to stvar. Še mesecajanuvarja je rekla, da ne predloži takega načrta in rekla je tudi, da se jej na zdi potrebno odgovoriti na tozadevno resolucijo dež. zbora. Zdaj pravi, da je morala sklicati dež. zbor da odgovori na to resolucijo. To je pač humbug. Sicer pa bomo v ponedeljek videli, kak zajec tiči za tem grmom.

Dr. Šustersič je menda sprejet med telesne lakaje bar. Gautsche. Pri vsaki priliki glešta Gautschev štiflete. Ko je Gautsch sklical deželni zbor, ne da bi bil kaj povedal Dr. Šustersiču, je ta malo godrnjal, a kmalu se je spomnil, da je težko dobiti boljšega gospodarja in spravljal je nad poročevalca dunajske „Zeit“ in mu slovesno zatrjeval, da je baron Gautsch najkorektnjši vseh birokratov in da je bilo neizogibno potrebno sklicati deželni zbor, ker je neizogibno potrebno, da vlada pove, kaj misli splošni in enaki volilni pravici za deželni zbor. Sicer je to vlada že povedala v državnem zboru, ali to m. dr. Šustersiča nič ženiralo. Pravi sluga se vedno zavzame za svojega gospodarja.

Ljubljanske obč. volitve bodo meseca aprila in sicer utegnejo biti nekoliko zanimivejše, kakor so bile v zadnjih letih, ker hočejo klerikalci zopet enkrat poskusiti svoje srečo. Z odprtim vezirjem seveda ne bodo nastopili, ker vedo, da bi se le osmešili. Toda poskusili bodo s slepim mišljenjem in nastopiti hočejo kaj obrtna stranka. Le za kandidate se še v zadregi. Doslej imajo samo dva to sta kovač Vrhovec in gostilničar Dachsa, dva moža, ki jih noben pameten človek ne smatra za resne. S kandidature kovača Vrhovca in gostilničarja Dachsa je vsaj preskrbljeno, da bodo prihodnje volitve zabavne in da bo kaj smeha.

„Slovenski obrtnik“ je pred kratkim prinesel jako oster dopis zoper Gautschev načrt volilne reforme. V tem dopisu se povdarja, da ne bo po tej reformi 17.000 kranjskih obrtnikov imelo nobenega zastopnika. Značilno je, da je ta dopis potekel kakor kaže šifra iz strogi klerikalnih krogov. Tudi klerikalci, če niso popolnoma zarukani, se je začelo daniti, tudi ti se že uvideli, kam jih pripelje klerikalna politika. Ko sta zadnjič Kregar in Frančič v trgovski in obrtniški zbornici nastopila proti zahtevi naj dobe tudi trgovci in obrtniki svojim davkom in svojemu številu primerno zastopstvo, je zavladala med vsemi spodobnimi obrtniki največja ogorčenje in čula so se rotnja, da bodo obrtniki takim ljudem pri priklki tako posvetili, da bo veselje gledati.

Dalje v prilogi.

— „Na Koroškem se dani...“
Naš članek, ki smo ga priobčili pod tem zaglavljem, je vzbudil občno zanimanje. Čujemo, da se nekateri go-spodje v Celovcu posebno belijo glave, kdo da je pisal ta članek. Da ne bo nesporazumljen, konstatiramo izrečno, da „Mirov“ urednik gospod Ekar ni s tem člankom v nobeni zvezi. Sicer pa se nam zdi, da je brez pomena, kdo kaj piše, in važno le to, kaj je pisano.

— **K napadu na urednika celovškega „Mira“.** Slovenski svet je strmel nad tem dogodkom, o katerem je poročal v zadnji torkovi številki „Narodov“ uvodni članek; saj takega očitana brumemu „Miru“ ni pričakoval nihče. Tudi stari, čestitljivi koroški rodoljubi so bili iznenadeni. In poročam naj besede, ki jih je izpregovoril v prilog „Miru“ njegov lastnik, odlični rodoljub gospod dekan Gregor Einspieler na javnem shodu. Jaz opažam z velikim zanimanjem delovanje „Mira“, je dejal, a kakršnega je zasnoval moj stric Andrej Einspieler, tak je ostal; „Mir“ naj zastopa predvsem narodnostno idejo, „Mir“ je ustanovljen za ljudstvo, da ga probuja v narodnem oziru, ne sme se mu očitati radi tega, da je protiverski list. To so besede — ip-sissima verba — pametnega duhovnika stare šole; prišle so od najkompetentnejše strani — lastnika „Mirovega“ in naj bi ne ostale glas vprijočega v puščavi. Veselo znamenje pa je, da je ogromna večina na strani te kompetentne strani, in najboljše je, da se zadnji dogodek na letošnjem shodu političnega društva za koroške Slovence čimprej pozabi, grešniki pa, ki so ga zakrivali, — spokore... — k.

— **Premembe v državni veterinarski službi.** Okrajni živnozdravnik Hugon Turk v Radovljici je poklican v veterinarski oddelek k deželni vladi in veterinarski asistent Josip Stegu v Ljubljani je dodeljen kot uradni živnozdravnik okrajnemu glavarstvu v Radovljici.

— **Imenovanje v finančni službi na Primorskem.** Carinski asistent Anton Vida je imenovan carinskim oficijalom v X. čin. razredu, carinski praktikantje Josip Ferlan, Aleksander Ulčigraj in Karel Bajt carinskimi asistenti v XI. čin. razredu.

— „Osa“. Enoindvajseta številka „Ose“ prinaša na prvi strani podobo izbrano urejenega izleta preslavnega brunnega telovadnega društva „Čuka“. Vsak „Sokolec“, ki ni pravočasno prestopil k temu res jako zabavnemu društvu, mora dobiti od same zavisti zlatenico. — Poleg druge manjše je poveljno omeniti karakteristično risbo „Proletarec“. Izmed vsebine nam najbolj ugaja pesem „Goriška“ in spiski „Pravljica o kuti“, „Prekanjeni prekanjenec“ in „Prvotno, precej ublaženo izvirno poročilo „Slovenca“ o zaupnem shodu liberalne svojati.“

— **Slovensko gledališče.** Snoči se je poslovila od nas slovenska opera. Peli so v četrti „Tosko“, kije uspešna na našem odru izmed vseh oper letošnje sezone najsijajnejše. Moralni uspeh vseh štirih predstav je bil velik, in vprav poslednji večer je videlo slovensko občinstvo, koliko izgubimo s slovensko opero. Gospe Skalovi, g. Orželskemu, gosp. Oufedniku in drugim umetnikom, ki so se poslavljali od nas, je prirejalo razdragano občinstvo prisrčne ovacije.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani** prosi še enkrat slavno občinstvo, naj blagovoli priti k jutrajšnji telovadski skušnji pravčasno, ker se med telovadbo dvorana ne bo odpirala.

— **Skupne pevske vaje ženskega in moškega zbora „Glasbene Matice“** ob ponedeljkih in sredo pričnejo prihodnji ponedeljek, dne 2. aprila, ob 8. uri zvečer v pevski dvorani „Glasbene Matice“. Častiti člani se vljudno naprošajo, da pridejo točno in polnoštevilno.

— **Primarij dr. Gregorič** snuje v Ljubljani velik privatni sanatorij. V društvu zdravnikov za Kranjsko se je že razpravljalo o tem projektu.

— **Petindvajsetletnica** službovanja pri enem in istem gospodarju je praznoval pred kratkim gosp. Ivan Samec, poslovodja trdnice Vaso Petričič. Kakor iz uradnega lista razvidimo, imenoval ga je sedaj g. Petričič javnim družabnikom. Čestitamo!

— **Občni zbor deželnega in gospejnega pomočnega društva Rdečega križa za Kranjsko**, določen na dan 30. marca se vsled ne-sklečnosti ni mogel vršiti in se bo drugi občni zbor vršil ne glede na število navzočih članov dne 3. aprila t. l. ob 5. uri popoldne v hiši Kongresni trg št. 7 II. nadstropje.

— **Društvo slovenskih učiteljev** ima svoj redni občni zbor dne 12. aprila t. l. ob 10. uri popoldne v slovenski osemrazrednici pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

— **Roditeljske večere s predavanji** uvede vodstvo II. mestne deške ljudske šole na Zoisovi cesti ter bode prvo javno predavanje dne 7. aprila ob polu 8. uri zvečer v ondotti telovadnici. Predaval bode gosp. učitelj Janko Likar o vzgoji dece v predšolski dobi. Pristop je vsakomur dovoljen. „Roditeljski večeri“ so uvedeni že po vseh večjih mestih in končno jih dobi po zaslugi marljivega učiteljstva še Ljubljana.

— **Prosta organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem** je izvolila načelnikom dr. Petra De Franceschia v Novem mestu, namestnikom pa dr. Ericha Schreyerja v Kočevju. Novo ustanovljeno društvo ima namen: pospeševati in varovati interese svojih članov. Načelnikstvo organizacije bo zastopalo od sedaj vsakega člana pred raznimi korporacijami ter ga podpiralo v njegovih stanovskih težnjah. Vsako prošnjo, oziroma pritožbo v stanovskih zadevah je predložiti načelniku, katero v imenu organizacije vse potrebno ukrene. Dne 25. t. m. se je ustanovila na Dunaju državna zveza vseh avstrijskih zdravniških organizacij. Načelnikom je bil izvoljen dr. Janeczek-Herrnbaumgarten, namestnikom dr. Nekovič-Stammersdorf. Zastopanih je bilo deset avstrijskih kronovin. Kranjski delegat dr. Peter De Franceschi je predložil pravila državne zveze, katera so bila po daljši debati soglasno sprejeta. Delegati iz Češkega in Moravskega so želeli, da se zavzame zveza osobito za gospodarski prosep zdravnikov ter pristopi v to svrhu zvezi nemških zdravnikov v Lipsiji. Sklenilo se je, da se tej želji ustreže, kakor hitro bodo tesno organizirane vse avstrijske kronovine. Dr. D.

— **Občni zbor „I. ljubljanske moške podružnice“ šolske družbe sv. Cirila in Metoda** se je vršil v sredo, dno 28. marca, v društvenih prostorih v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Blagajnik dr. Ivan Svetina je predložil račun za leto 1905. Vplačali so 4 novi pokrovitelji, in sicer „Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani“ 200 K (zastop. kanonik Andrej Kalan), „Vzajemno podporno društvo v Ljubljani“ 200 K (zastop. primarij dr. V. Gregorič), „Ljudska pesmarica“ 201.26 K (zastop. prof. dr. Gr. Pečjak), „Zabavna družba na Dolu“ (zastop. A. Gnus, nadučitelj na Dolu na Stajerskem). (Za leto 1906 je vplačala pokroviteljstvo 200 „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. To pride v račun prihodnjega leta). 8 novih ustanovnikov je plačalo 166 K, 262 letnikov letnine 524 K in 37 podpornikov 37 K. Ciril-Metodovi darov so darovali stari pokrovitelji 41 K, stari ustanovniki 168.40 K in letniki 272 K. Podružnica je torej v letu 1905. nabrala 2009.76 K. Članov je imela: 51 pokroviteljev, 41 ustanovnikov, 262 letnikov, 37 podpornikov, skupaj 391. Po tem poročilu se je volil znova odbor: Prvomestnik dr. V. Gregorič, primarij in posestnik; namestnik I. Sušnik, stol. kanonik in dekan; zapisnikar Fr. Novak, c. k. gimnazijski profesor; namestnik A. Bartel, c. k. gimnazijski profesor; blagajnik dr. Ivan Svetina, c. k. gimnazijski profesor; namestnik dr. Ivan Hribar, odvetnik; odbornika M. Bradaška, c. k. finančni računski asistent in dr. I. Žmavc, c. k. gimnazijski profesor. Za odposlance h glavni skupščini so bili izvoljeni: Bradaška, prof. Kenda, Novak, Svetina, Sušnik, dr. J. Tomišek, Žmavc. — Podružnica sprejema tudi zunanje rodoljube kot člane, bodisi kot pokrovitelje, ustanovnike, letnike ali podpornike, zlasti tiste, ki bivajo v tujini ali v takih krajih, ki nimajo letne podružnice. Da ostane gmočno stanje tudi letos tako ugodno kakor lansko leto, je želeli, da bi se rojaki tudi izven slovenske domovine pridno prišli (pri blagajniku prof. dr. Ivanu Svetini) kot člani prve najstarejše podružnice prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.** Dne 19. t. m. oglasila stase predsednik in tajnik državne zveze društev hišnih posestnikov v Avstriji v finančnem ministru, da naznanita finančnemu ministru ustanovitev državne zveze. Finančni minister je jako vljudno deputacijo sprejel in zagotovil, da predloži če le mogoče vlada predlog za reformo hišnega davka še tekom tega leta, akoravno

je dotični material ogromen. Strinja se popolnoma z nasvetom, naj se vrši poprej o tej vladni predlogi posvetovanje, h kateremu se tudi vabijo zastopniki državne zveze, da imajo ti priliko izraziti svoje želje in terjatve, in zagotovi, da se bode posvetovalo o tem takoj z dotičnim sekcijam šefom. Akoravno so že posamezna društva hišnih posestnikov v Avstriji opetovano vložila peticije za reformo hišnega davka, ni bilo mogoče doseči konkretnih uspehov. Z ustanovitvijo državne zveze smo se pa rešitvi tega vprašanja približali, in je pričakovati, da bodo prizadevanja konsolidiranega hišnega posestva v Avstriji imela več uspehov, kakor posamezna razkosana društva. Kakor hitro dobi vprašanje reforme hišnega davka konkretno obliko, se bo gotovo tudi takoj bavilo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani s to zadevo, pred vsem pa stopilo v dotiko z državnimi poslanci. — Državna zveza mora pred vsem konkretne predloge formulirati, jih vsem društvom hišnih posestnikov poslati v pregled, ki se posvetujejo o teh predlogih in izid posvetovanja pošljejo državnim zvezi v končno redakcijo. Državna zveza določi na podlagi došlih informacij zahteve hišnega posestva glede reforme hišnega davka in jih naznani kot konkretne zahteve posameznim društvom. — Vsa društva se morajo potem solidarno o tem vprašanju razgovarjati z državnimi poslanci svoje kronovine. — Ker je pa v to svrhu treba veliko časa, je gotovo umestno, ako se odbor državne zveze že takoj prične s tem vprašanjem bavit, da ne stoji nepričakovano pred storjenim dejstvom. — Ako se to zgodi, obvestilo bode društvo hišnih posestnikov v Ljubljani svoje člane o dotičnih obravnavah.

— **Umrl** je v Siski gosp. Franc Kauschegg, star 86 let. Pogreb bo v ponedeljek ob 3. pop. Včeraj je v Ljubljani umrl vpok. učitelj g. Josip Traven, star 67 let.

— **Požar** je uničil v nedeljo v Česnjicah pri D. M. v Polju hišo Martina Viranta. Škode je 500 kron. Ogenj je zanetil najbrž hudobna roka. — V Mengšu je pa v torek pogorel pod in šupa s klajo in stelo posestniku Francu Pavliču. Škode je 2000 K, zavarovalnine pa 1400 K.

— **Poskušen umor iz maščevanja.** V Vnanjarih pri Litiji živi 35letna vdova Marijana Ulčar, ki ima precej premoženja. 20letni Franc Bratun je hodil za njo, a brez uspeha, ker se je Ulčarjeva oddala Josipu Prašku iz Laz. Bratun je bil vsled tega jezen in se je hotel maščevati. Ko sta v ponedeljek zaročenca prišla domov s semnja v Litiji in ravno stopila v hišo, počila sta skozi okno dva strela, ne da bi bil kateri zadel koga; krogli sta svignili mimo Praška. Orožništvo je aretovalo Bratuna, ki je sprva tajil, pozneje se pa udal, da je streljal s puško, da pa ni vedel, kaj da dela.

— **Razmere v turjaški fari.** Piše se nam iz Turjaka: Turjaški župljani so se pogovarjali, kje bi se pri-tožili, da bi spravili iz fare župnika Horvata, a so jim drugi povedali, da je to nemogoče, ker se je Horvat intabuliral na turjaško farno. Ta naš božji namestnik se norčuje na pri-nici iz svojih faranov, izmed katerih pa nekateri tega ne vedo, ker so ki-mavci, ki na vse rečejo „da“. Tako se niso prav nič protivili, ko jim je Horvat predložil račun za 360 K za mašni plašč. Ta ali oni je kar segel v žep in plačal po 10 ali 20 K. Dannes se že kesajo, seveda prepozno. Horvat je imel na sv. Jožefa dan pridigo o civilnem zakonu in trdil, da tisti, ki se niso hoteli podpisati na protestno polo, ne bodo nikoli zveličani in da tak nobeden ne dobi pri njem odvze. Lepa je ta! Kadar se bo kakšnemu Horvatu zljubilo, pa bodo Turjanci izveličani, drugače pa ne! Tisti časi, gospodine Horvat, so minuli, ko je kmet verjel takim grož-njam. Ko smo imeli pri nas misijon, bili so ljudje vprašani čudne reči pri spovedi. Posebno dekleta izpod 20 let so misijonarji izpraševali, da se sramu rdela in da niso vedela kam pogledati. Seveda je bilo to vse v zveličanje izpovedankine duše! V zveličanje duš Turjančanov je menda tudi, da mora zdaj pri izpraševanju za velikonočno izpoved vsak faran, če je oženjen, plačati 80 v, če je pa še samec, pa samo 40 v. Ako to ni v izveličanje turjaških duš, je pa v izveličanje Horvatovega žepa, kar je našemu župniku menda še veliko bolj mar.

— **Politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji** je povabilo v soboto, dne 24. t. m. zvečer v gostilničarske prostore Srečkota Kogejla delavce eraričnega rudnika k zaup-nemu shodu, na kojega je došlo precejšnje število delavcev. Shod je otvoril predsednik Ivan Bonča, na kar se je izvolil za predsednika shoda Ivan Mahorič, za zapisničarja pa Pavel Zonta. K prvi točki dnevnega reda je poročal rudar Jakob Kavčič glede novega plačilnega pravilnika.

Po kratki debati se je sklenilo, da se v tej zadevi stavijo solidarne zahteve vseh idrijskega eraričnega delavstva. Nadalje je poročal Ignacij Modrijan o nekaterih nujno potrebnih premenah plačilnega pravilnika provizionistev, ki imajo tako nizko odmerjene provi-zije, da niti za najskromnejše živ-ljenjske potrebe ne zadoščajo. Zahte-vati bi bilo predvsem, da se namesto sedaj določene 26 kratne dne, vzame pri odmeri pokojnin v poštev 30kratno, kar bi bilo docela opravičeno, ker delavci tudi od nedeljskih dni pri-spevke plačujejo za bratovsko sklad-nico. Druga nič manj važna zahteva je, da se pri delu ponesrečeni delav-cem podeli popolna pokojnina ne glede na njihovo službeno dobo in da se ta razteza tudi na žene in otroke. V smislu teh zahtev sestav-ljeno resolucijo predlaga poročevalec shodu, ki jo po nebitvenih popravkih odobri in se odda navzočemu odbor-niku bratovske skladnice F. Filipiču, ki izjavi, da odborniki zastavijo vse moči, da se sprejeta resolucija ugodno reši. Po končanem dnevnem redu zaključil predsednik shod zahvalivši se udeležnikom za mirno in stvarno razmotranje.

— **Žrtve hujskačev.** Na to notico je odgovoril Kristan v zadnjem „Napreju“, odgovoril tako, kakor je moral in kakor pač zna. Tajiti res-nico in zavijati dejstva ter tako sle-piti svoje lahkoverne pristaše, to smo že tako navajeni od njega, da smo vse „lažnjivce“ prav hladno in mirno vzprejeli. Prav njegova podtikanja laži in res klasična utemeljevanja te so nas še posebno preverila, da se nam je sporočila le čista resnica. Za vzgled navajamo. „On“ piše: laž je, da je Treven vložil tožbo proti An-tonu Kristanu, ampak resnica je, da jo je vložil proti Stravu, Filipiču in A. Kristanu, laž je, da je Kristan imel zagovornika, ampak imela sta zagovornika Stravs in Filipič, kate-riga se je — nehoti seveda — pri-družil še Anton Kristan, laž je, da je Treven vložil tožbo proti Kristanu, res pa je, da je vložil ovadbo itd. Kdor zna, pa zna! Vsa ta podtikanja pa je nadel Kristan neznanemu dopis-niku, ker nima poguma imenovati osebe, dasi jo pozna, ker bi drugod ne mogel vrd žati svojih obrekovanj. Končno pravi, da bo imel „On“ su-verensko preziranje za dopisnika. Pa s tem še najbrže ne bo po nas, kakor se nismo bali njegovega zaničevanja in hujskanja po „skazjonih“, tako se ne bojimo njegovega suverenskega pre-ziranj! O sveta domišljavost Kri-stanova!

— **Za Vilharjev spomenik** je poslal g. R. Dolenc, vodja na Grmu, 10 kron. Srčna hvala!

— **Igre Marijinih devic in farška bisaga.** Piše se nam in Cirk-nice: Pri nas igrajo Marijine device nedeljo za nedeljo brezplačno razne igre v hiši, kjer je žalostno izdihnil svojo črno dušo s katoliškim blago-slovom obdarjeni konsum. Minimamo nič zoper to igranje in pobožnim Marijinim fantom prav od srca pri-voščimo, da se v gneči ščegetajo in zgačgajo z Marijinimi hčerami. To je čisto naravno! Le oblast vprašamo, če ve, da se vrše včasih še po dva-krat na dan te veselice, pri katerih se pobira vstopnina po 80 in 40 v. Ker dekleta vse zastojno igrajo, gre seveda ves denar v duhovsko lačno bisago; ako so ljudje toliko neumni, da jo polnijo, seveda brez upanja, da bi jo napolnili, pričakujemo z vsa gotovostjo, da se plačuje od teh predstav primerna taksa.

— **Cementna tovarna v Mojstrani** dobi tovarišico v hrvatskem Primorju, namreč v Bakru. Lastniki mojstranske tovarne zgrade v Bakru veliko tovarno, kjer se bo izdeloval cement za prekmorski eksport. Kakor se vidi, niso Hrvatje nič pametnejši kakor mi, ki tudi nismo znali izkoris-titi domačega zaklada, ki ga zdaj tujec s sijajnimi uspehi eksploatira. Bakarčani naj pazijo, da ne bo nova tovarna tako posegala v politiko, kakor dela v Mojstrani, kjer je sre-dišče pangermanske agitacije.

— **Zamorec se hoče prati.** Piše se nam iz Metlike: „Slovenec“ je prinesel pod tem naslovom v šte-vilki 68 neki odgovor na notico v št. 63 „Naroda“ glede našemljencev na pustni torek v Metliki. Dopisnik „Slovenec“ bi bil rad silno dovtipen in misli, da vodi najfinejšo polemiko, dočim je njegova polemika kislja kot čmerika in se takoj vidi, da bode dopisniku izpadlo še tistih par las, ki jih počiva na čestitljivi njegovi glavi. Ako se je neki c. k. uradnik nekaj zgražal, je to njegova stvar, ki pa nikakor ne dokazuje, da ni mož bolj neumen nego pobožen. Operite met-liški klerikanci najprej sebe, potem pridite v javnost na dan. Obžalujte svojo kratko pamet in glejte, da se vam sčasoma nekoliko podaljša, če je sploh še čas zato. Svoje pameti pa ne devajte na natezalnico, ker zgo-diti se zna prav lahko, da se vam naredi kaka nesreča, katero boste še bolj obžalovali nego kaj drugega. Pa

ne da bi bili kaj jezni zaradi tega! To škoduje!

— **Umrl** je v Trnovljah pri Celju veleposestnik Martin Bincl, zave-den slovenski narodnjak. — Istotam je umrla žena znanega veleposestnika in rodoljuba Franca Stožirja Josi-pina Stožir.

— **Akademija.** Bralno društvo za Laški trg in okolico je povabilo društvo Akademija, da priredi to ne-deljo poučna predavanja. Akademija je pridobila za to predavanje znanega štajerskega čebelarja g. Ivana Ju-rančiča iz Ptuja, ki bo predaval o čebelarstvu. Razen njega predava g. dr. V. Ravnihar „o nekaterih državljanskih pravicah, zlasti o volilni pravici.“ Predavanje se vrši v dvorani št. 11. v Laškem trgu. Pričetek ob 3. uri popoldne.

— **Vsled zastupljenja krvi je umrl v Celju** 35letni italijanski tr-govec z južnim sadjem Odozico Buttolo. Pri odpiranju zaboja, v katerem so prispelne pomaranče, se je ranil ob zarjavelem žebliu ter si zas-trupil kri.

— **Zastupil se je v Mariboru** 22letni profesorjev sin Herman Levitschnig zaradi slabih učnih uspehov.

— **Dvojni samomor pri Mari-boru.** Kakor smo poročali, so našli v nekem gozdu pri Mariboru trupli ne-znane moškega in ženske. Trupli so že lisece strahovito razjedle. Sedaj se je dognalo, da sta bila samomorilca odvetniški koncipient dr. Oton Her-mann in 24letna uradnica Amalija Pelikan iz Znojma. Oba sta bila uslužbena v isti odvetniški pisarni ter sta se zaljubila brez upanja na zakon. Iz Znojma sta izginila že meseca oktobra.

— **Nemško gledališče v Ce-lovcu** goji veliko opero, opereto in dramo, subvencije pa ima 2000 K od mesta in 1000 K od koroške poso-jilnice.

— **Črnogorski konzulat v Trstu** je odpravljen. Vzrok temu ne-nadnemu odpravljenju je štedljivost črnogorske vlade.

— **Obesil se je in si vrat prerezal** v Trstu šef firme Behr & Co. Herman Heine star 50 let. Mož je bil na živih bolan in je naj-brž storil svoj grozni čin v stanju hipne blaznosti.

— **Z zidarskim kladivom po glavi** je udaril v Trstu 28letni zidar Atilij Rossi 40letnega delavca Ptolomeja Lupettija, da se je ta zgrudil in da ni dosti upanja, da bi okrevaj, ker ima velikansko rano. Rossi je po dejanju zbežal.

— **Trgovcem vina.** V Černikalu, Gabrovici, Loku, Podpeču, Hrastovljah in v Dolu in Istri imajo kmetje preko 800 hektolitrov pristnega, prav do-brega belega vina na prodaj. Vino je izborno, ker je grozdje jako dobro dozorelo in ni bilo sploh nič priza-deto od peronospore, kakor je bilo to po valah poleg morja. Vsako leto so imenovani posestniki svoja vina po-prodali še v moštu; da niso ta zadnji pridelek še prodali, je bilo krivo, ker so zvedeli, da so po drugih krajih imeli jako slab pridelek grozda, in še to, da je bilo prizadeto od pero-nospore. Vsled tega so tamošnji po-sestniki vino držali po 50 do 52 K hektoliter. Ker pa potrebujejo sedaj denar, da si obdelajo vinograde in imajo druge hišne kmetijske potreb-ščine, bi radi prodali svoja vina po 32 do 34 K hektoliter. Naj se torej blagovolijo slovenski trgovci vina in gostilničarji ozirati na geslo „svoji k svojim“ in iti kupit potrebno vino k istrijskemu bednemu Slovincu. Za vsa večja pojasnila naj se obrnejo do Andreja Bazeč p. d. Zgone v Černikalu v Istri.

— **Otvoritev trgovine.** Gospod Josip Pollak, bivši knjigovodja pri zlatarju in urarju g. Fr. Čudnu ter vrl narodnjak otvori z jutrišnjim dnem na Sv. Petra cesti št. 9 poleg hotela „Lloyd“ z vse-skozi svežim blagom založeno trgo-vino s špecerijskim in materialnim blagom ter z žganjem. Več pove današnji tozadevni inserat.

— **Izginila** je pred par dnevi nekomu na Dunaju avybica iz čipk, staro, benečansko delo iz 16. stoletja, 17 cm visoka, 16 cm pa široka, se-šita iz bele niti in zlatih vlaken, z neenakomernim vzorcem in stiliziranih cvetličnih vejic, med slednjimi se na-hajajoče zveze opremljene s polkrož-nimi loki, v spodnji sklepni borduri z valovito vejico z večjimi cvetkami, deloma popravljen. Kdor jo najde, dobi 500 kron nagrade. Tozadevna pojasnila naj se oddajajo mestni po-lieiji. Istotako je objeljeno 500 K nagrade onemu, ki bi provzročil, da pride tat, ki je dne 1. t. m. vlomil pri zasebnici ge. Fr. Scherbaumovi v Mariboru in ukradel 1400 K, pravici v roke.

— **Dva vaganta** sta baje vlo-mila dne 26. t. m. na Vrhniki v kov-čeg natakarike Marije Grilčeve in ji pokradla za 63 K precioz in obleke. Prvi je star okoli 18, drugi pa okoli 25 let. Oba sta šla proti Ljubljani in ju še niso dobili.

— **Levo nogo si je zvil v št.** Petru sprevednik Fran Palčič, ko je padel z zavore. Prepeljali so ga na njegov dom v Ljubljano.

— **Stujim potnim listom** jo je hotel včeraj v Ameriko popihati Ivan Sopčič. Ker pa se ni izpolnil vojaške dolžnosti, ga je na južnem kolodvoru službojuči nadstražnik Večerin aretoval. Sopčič je dal za tuj potni list 70 kron.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 25 Hrvatov in 10 Črnogorcev. V Heb je šlo 90 Hrvatov, v Scheibbs 12, na Tirolsko 40, v Meran pa 18. V Hrúšico je šlo 28 Macedoncev. Na Dunaj se je odpeljalo 90, v Budimpešto 40, v Kočevje pa 25 laških izidjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Izgubljen je zlat emailiran obesek s sliko in imenom „Emica“, vreden 10 K, častniška verižica z obeskom, vredna 7 K, zlat ščipalnik, vreden 20 K in črn dežnik, vreden 8 K. — Najden je bil briljanten uhan. Katera dama ga je izgubila, naj se zgleda v prodajalni g. Frana Čudna, Prešernove ulice. Prinese naj par izgubljenega uhana seboj.

— **Mestna kopel.** Od dne 21. svečana do dne 20. sušca 1906. se je oddalo v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 2460 kopeli, in sicer za moške 1730 (pršnih 1170, kadnih 560), za ženske 730 (pršnih 270, kadnih 460).

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer koncert v salonu „pri Roži“, h kojemu so vsi prijatelji godbe uljudno vabljeni. — Jutri zvečer je v „Narodnem domu“ društveni koncert za člane. Začetek ob 8 uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. Ker je sedaj v „Narodnem domu“ dobra in točna postrežba, nadejati se je prav mnogobrojne udeležbe.

— **Jugoslovanske vesti.** — Strossmayerjev spomenik. Odbor hrvatskih gospa za postavljenje Strossmayerjevega spomenika je do 15. svečana t. l. kakor kaže izkaz, ki ga je odbor te dni izdal, nabral 21.165 K. — Glavni odbor za Strossmayerjev spomenik je nabral 30.000 kron; „Jugoslovanska akademija“ in mestni obč. svet v Zagrebu sta darovala po 5000 K; ker je izven Zagreba že nabranih okoli 10.000 K se lahko trdi, da je za Strossmayerjev spomenik v celem že na razpolago okoli 80.000 K. —

— **Veliki župan varazdinski baron Rubido**, o čigar aferi s Stefanijo Jakopičovo smo obširno pisali tudi mi, je šel na dopust in se ne vrne več, kakor se zatrjuje, na svoje mesto. Govori se, da je ta dopust v zvezi z afero Jakopič in da je Rubida docela onemogočen in da bo skoro stopil, čim se javno mnenje nekoliko pomiri, v stalni pokoj. Kakor čujemo, se je proti Rubidu uvedla disciplinarna preiskava in sicer največ po zaslugi časopisja, ki je obširno razpravljalo o njegovi škandalozni aferi s Stefanijo Jakopičovo. O tej stvari bomo še spregovorili. Ako bi bil kje drugje, ne na Hrvaškem, zakrivil kak juradnik kaj sličnega, bi bil na mestu odpuščen iz službe, v Varazdinu se pa bodo sodnijski akti o aferi Jakopič najbrže položili ad acta ne da bi se postopalo proti Rubidu tako, kakor bi bilo potreba. In penzioniranje pa vendar ni nobena primerna kazen!

— **Senzacionalni izum** Ismeta Zulfića. Te dni je dospel v Osijek Ismet Zulfić iz Sarajeva, ki je izumil uro, ki je ni treba nikdar naviti. Po večletnem delu se mu je posrečilo sestaviti tak mehanizem „perpetuum mobile“ t. j. mehanizem večnega gibanja. O tej stvari je pisal že angleški filozof Bacon v svojem delu „Nuova Atlantis“, da se bo na podlagi prirodnih znanosti izdelala naprava, ki se bo večno gibala. S tem problemom so se bavili in se še bavi najrazličnejši ljudje, mnogi posvečajo temu problemu celo vse življenje. Mnogi učenjaki so trdili, da se ta problem nikdar ne bo rešil, ker je to absolutno in matematično nemogoče. A že pred enim letom se je pisalo, da je Anglež Strut izumil uro s pomočjo radija, ki teče dva tisoč let, ker bi pa ta ura stala 400 K, bi za prodajo ne imela posebne vrednosti. Ura Ismeta Zulfića je pa izdelana po drugem principu in bo stala samo 19 K, da si jo bo torej lahko vsakdo nabavil. Ta izum bo povzročil vsled svoje vrednosti in praktičnosti epohalni preobrat v urarski industriji vsega sveta, ker bodo vse današnje ure izgubile svojo vrednost. Ismet Zulfić je pred strokovnjaki tolmačil svoj izum; strokovnjaki so bili naravnost očarani od genialnosti tega izuma. Zulfić je dobil še sedaj več sijajnih ponudb, a se dosedaj še ni odločil za nobeno.

— **Jugoslavensko središče.** Pod tem naslovom priobčuje včerajšnje „Hrv. Pravo“ članek, v katerem z ozirom na otvoritev čitalnice in kluba „Slovenski Jug“ v Belgradu ljuto napada zagovornike ju-

goslovanske ideje in očita kralju Petru, da je on pravi povzročitelj jugoslovanskega gibanja. Koncem članka se kralju naravnost grozi, da se naj odpove jugoslovanski ideji, ker bi se sicer lahko prigodilo, da bi tudi on izgubil prestol. Ali ni smešno, da si „Hrv. Pravo“ upa groziti srbskemu kralju? Ali naj hodi kralj Peter po informacije v uredništvo „Hrvatskega Prava“?!

— **Jubilej srbskega učiteljskega društva.** „Srpsko učiteljsko udruženje“ v Belgradu slavi meseca avgusta t. l. 25. letnico svojega obstanka. Društvo bo svoj jubilej praznovalo na svečan način in bo sklicalo v Belgrad velik kongres, katerega se udeležijo srbski učitelji vseh pokrajin. Na ta kongres se povabijo tudi ostala jugoslovanska učiteljska društva.

— **Širom slovanskega sveta.** Prva praktična slovnica dolnje lužičkega jezika je izšla pred kratkim v Kobuscu. Spisal jo je G. Swela, župnik v Chociebožu. Slovnica obsega štiri dela: glasoslovje, fleksijo, etimologijo in skladnjo. Ta gramatika je prva, ki je namenjena praktični uporabi, zakaj obširna slovnica, ki jo je dr. Muka l. 1891. izdal, je namenjena bolj znanstvenim svrham.

— **Jubilej sorbskega časnikarja.** Kito Swela, urednik edinega dolnjelužičkega časopisa „Bramborski Časnik“, je slavil letos svojo 70letnico. Swela je učitelj in si je pridobil kot pisatelj ljudskih knjig ogromnih zaslug za svoj narod; on je izdal „Sorbske duchowne kjarliže“ — duhovne pesmi, ki so za slavistiko neprecenljive važnosti. Swela je že od l. 1862. urednik „Bramborskega Časnika“.

— **Sorbskileposlovni list „Łuzica“** „zhromadny časopis hornjo a dolnjo — lužickich Serbow“, slavi letos 25letnico svojega obstanka. List si je pridobil za sorbsko literaturo ogromnih zaslug, a vendar uredništvo v svoji skromnosti niti z besedico ne omenja jubileja, ki ga letos praznuje list.

* **Najnovejše novice.** Velika skala se je utrgala nad Griesom pri Bolcanu ter zrušila neko trinadstropno hišo. Izmed 13 oseb v hiši se jih je 10 rešilo, dva dečka in gospodinja pa so bili ubiti.

— **V rudniku Courrières** so baje dobili še nadaljne štiri žive rudarje. Darila za ponesrečene rodbine so dosegla že 3 milijone frankov. — **Potres na otoku Ustica** (blizu Palerma) se neprestano ponavlja. Geologi preročujejo, da bo zanimivi otok popolnoma izginil pod vodo, severni del otoka se že potaplja. Prebivalstvo je zapustilo otok.

— **Zaradi umora Redvan** paše je prognanih v Azijo 52 Kurdov, ki so najeli morilce.

— **Nesreče na železnici.** Na postaji Seelze pri Hanovru sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Dve osebi sta ubiti. — Na kolodvoru Grosslichterfelde pri Berlinu sta bila pri premikanju vlakov povožena neki asistent in neki delavec.

* **Novo jedilno zelenjavo** so uvedli zadnje čase na Angleškem. Zelenjava se zove lava, samo temnejše barve je, skoraj zlatozelena. Okusa je krepkega, kiselkastega, kakor limone. Lava je morsko zelišče ter raste med razpokanim skalovjem ter se spušča v vodo. Ribiči, ki rastlino nabirajo, jo puste pred prodajo ležati nekaj časa v lahki solni raztopini. Lava je baje kot solata tečna, čvrsta in lahko prebavljiva hrana.

* **Najdražja cvetica** je vsekakor redka orhideja (Ođento glossum Crispum Pittianum), ki se je prodala nedavno na javni dražbi v Londonu za 24.725 K. Kupil jo je znani zbiralac orhidej Sanders. Razun te orhideje je imela trdka Rosslyn še 119 eksemplarov iste vrste naprodaj ter je skupila za nje 109.510 K. Samo za gomolj z edinim listom te redke cvetke se je prodal za 17.2000 K. Vseh do sedaj znanih orhidej je 5000 vrst.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. marca. V parlamentarnih krogih se z vso resnostjo trdi, da je kranjski deželni zbor le pomotoma sklican že na ponedeljek. Vlada ga je hotela sklicati teden dni pozneje. To izhaja iz pogovora, ki ga je imel neki poslanec z Gautschem. Ministrski predsednik je bil ves čas mnenja, da je že jutri cvetna nedelja, in je z ozirom na to že za ponedeljek sklical deželni zbor.

Dunaj 31. marca. „Fremdenblatt“ prijavlja danes v večernem listu veleoficijozno pojasnilo o po-

ložaju. V njem pravi, da bodo tritedenske velikonočne počitnice velikega pomena za usodo volilne reforme. Deželni predsednik kranjski, Schwarz, je na Dunaju, kjer se pripravljajo vladne predloge za kranjski deželni zbor. Velikega pomena bo tudi posvetovanje čeških veleposelnikov v Pragi in pa posvetovanja nemških članov odseka za volilno reformo z okrajnimi zaupniki nemških strank.

Dunaj 31. marca. Koloman Szell je še tu in ima z različnimi političnimi osebami skrivnostna posvetovanja.

Budimpešta 31. marca. V D-breczinu se je zgodel v g'eda lšču velk škandal. Med revanjem kupleta o „ubgi Madjarski“, je neki dijak zaklical: „Madjarska je ubga, ker so jo avstrijski huncveti izropali!“ Vsi čisti so nato vstali in odšli iz gledališča; občinstvo je burko demantiralo proti njim.

Kiev 31. marca. Muco imovitejši rodbn je zapustilo mesto, ker se je bati novih izgredov.

Smolensk 31. marca. Na mestnik oržniškega zapovednika, polkovnik Vladišev, je bil pribelem doe u na ulici zavrtno ustreljen.

Pariz 31. marca. V Courièresu so spravili iz premoč k pa več mrtvih delavcev, glede katerih so zdravniški konstatirali, da so šele pred 20 urami umrli, da bi jih bli torej lahko rešli, če bi bilo vodstvo imelo rešnih priprav. Razburjenost med bivavštvom je radi tega velkanska in je še narasla, ko se je posrečilo štiri delavce žive četudi skrajno slabe spraviti iz rova. Ko je oče enega teh delavcev videl svojga rešenega sina, ga je to tako pretreslo, da ni mogel drugač ga reči, kakor: Ali te je kaj zeblo v jami?

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Kakor tišina pred viharjem, je žitni trg ves teden miren. Ne lepo ne slabo vreme ne premakne cen nikamor, kupčije so neznatne, ponudbe ne obsežne. Kurzi imajo samo nominalno vrednost, resničnih večjih transakcij pa ni. Imetniki niso silni, ker z gotovostjo računajo na to, da jim bo spomladansko vreme v aprilu bržčas šlo na roko, vsaj za nekaj časa se to domalega vsako leto dogodi — upravičeni do tega so pa toliko bolj, ker je dosedaj ugodno vreme eskomptirano na efektivnem in terminskem trgu.

Pšenica je tekom tedna ostala domalega neizpremenjena; efektivni trg se je ojačil za 5—10 vinarjev, kurz pa se je popravil od 16:32 na 16:40/42. Lahke mehke pšenice so dobavne eventualno tudi pod K 18—tu, ter se stopnjujejo po kakovosti in provenijenci do K 20—, trde tudi višje.

Koruzna notira neizpremenjena cene. V prometu je največ sremsko blago, popraševanje pa je skoraj večje po drobni bosenski koruzi, ki pa le v prav malih množinah prihaja na trg.

Oves je prekoslej na svojem najvišjem nivoju. Po Ogrskem je ovs prav malo, enako tudi po Bosni in Hrvaškem.

Spirit ne naznanja tekom tedna izprememb; tendenca je mirna.

Sladkor tudi ne kaže izprememb. Petrolej enako prejšnjemu tednu.

Poslano.*

Gospod **Alojzij Dežman**, gostilničar na Bleau (Gorenjsko).

Ker sem že od več strani slišal, da sem jaz vzrok, da Vam je gostilna odpovedana in da se Vas toži, izvolite mi tem potom to dokazati.

Torej le z dokazi in argumenti na dan, naj tudi javnost izve, koliko je resnice na celi stvari, ker drugače Vas moram imenovati obrekovalca!

Nasprotuo Vam pa jaz lahko dokažem, da ste Vi mene za hrbtno zasramovali.

Sedaj imate priliko, meni javno povedati.

Spoštovanjem

Davorin Vrinšek.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati boreči utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollove francosko žgajne in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom 2 31—5

Dunajske ogrevalne sobe. L. 1905 je dobilo v njih 1,347.791 oseb zavetja, med njimi 5918 ljudi brez streh; mednje se je razdelilo ravnotliko porcij kruha in juhe. Dobrot društva se je poslužilo izza obstanka te naprave 17.232.848 oseb. Sprejemajo se tudi osebe, došle iz drugih dežel. S to loterijo, ki obsega 1500 dobikov v vrednosti 55.000 K, namerava društvo ojačiti svoje premoženje.

Personalni kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konsorcijski za hranilne vloge in predjme Prvega splošnega uradniškega društva avstro ogrske države dajo uradnikom, častnikom, učiteljem, duhovnikom itd. osebnih kreditov pod takimi pogoji, ki omogočijo onemu, ki dobi posojilo, lahko vrnitev in ki jih drugi enaki zavodi, kakor je dokazano, ne dovolijo. — Žalibog se pogosto zgodi, da iščejo taki ljudje, ki bi se dobi dobiti posojilo, posredovalcev največ na podlagi anonimnih anonc, katerim morajo dati pismeno zagotovilo za honorarje in privržijo in dobe zato naznanjen samo naslov katerega konsorcijskega uradniškega društva ali katerega drugega kreditnega zavoda. Tako si naloži vsak stroške, predno sploh ve, ali in kje bo dobil posojilo. Uradnikom, častnikom itd. priporočamo le v njihovem lastnem interesu, da se v službi potrebe obrnejo zupno na osrednje vodstvo Prvega splošnega uradniškega društva na Dunaju, I. Wipplingerstrasse 25, kjer se jim brezplačno naznanijo naslovi onih skupin, ki dovoljujejo kredit in odgovore vsa druga vprašanja 1163—2

Thierry's Apotheke. Vse tovarne in posredovanje lezivo. Edino pristen je Thierryjev balzam

Le z zeleno znamko „redovnica“ starostno, neprekoslivo proti slabemu prebavljanju, krcem želodcu, koliki, kataru, preum boleznim, izčrpanosti itd. itd. Cena 12 malih ali 6 dvojnih steklenic .11 l velika spec. alna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko. Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra proti vsem se tako starim ranam vnetjem, ranitvam, abscesom in otokam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3 60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pragrahi pri Rogoški Slatini. Strošura s tisoč originalnih zahvalnih pism gratis in franko V zalogi v akoru vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 415—15

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načnu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Pondarjajte pri nakupovanju izrecno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojke z varstveno znamko župnik Kneipp.

Skrb vsake gospodinjke je posvečena družinski blaginji!

Franca Kauschegg

o. kr. v.š. davčnega nadzornika izv. sl., častnega občana občine Spodnja Šiška, častnega člana vojaškega veteranskega društva v Domžalah, člana okr. očetnega odbora za ljubljansko okolico itd. itd.

po dolgem težkem trpljenju in po sprejetih sv. zakramentih za umirajoče, danes ob 8^{1/4} uri zvečer v 86. letu starosti poklicati v boljše življenje.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika bodo v ponedeljek, dne 2. aprila ob 3. uri popoldne izpred hiše žalosti v Spodnji Šiški št. 97 blagoslovljeni in nato prepeljani na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se v lastni rakvi polože k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo služile v torek, dne 3. aprila ob 10. uri dopoldne v cerkvi Marijinega Oznanenja.

Pokojnik bodi priporočen prijaznemu spomnu.

V Spodnji Šiški, dne 30. marca 1906.

Na željo pokojnika se venci hvaležno odklanjajo. 1212

Forman proti nahodu

Škatljica 40 vin. Po vseh lekarnah

Učinek presenetljiv. Ob pričetku naha skoro nezmotljiv uspeh.

Se dobi povsod!

Kalodont

885 neobhodno potrebna zobna Crème

zdrži zobe čiste, bele in zdrave

Zahtevajte ilustrovan cenik podjetja za žarnice „Ideal“

Hugo Pollak

DUNAJ, VI., Wallgasse 34.

Cena lepa svetloba brez inštalcije in nevarnosti Poraba 11/4 kr. na uro 2452 38

Proti zobobolu in gnilobi zool

Izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. I steklenica z navodnom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob. zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznamite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1906.

Dež. lekarna Mil. Leusteka v Ljubljani, Rasljava cesta št. 1 poleg novoizgrajenega Fran Jožetovega inžib. mosta. 43—13

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za Prešernovo kočjo: Gosp. doktor Josip Kušar, dvetnik v Kranju, 20 K namesto venca ljubemu bratranču g. Matajcu. — Vso smo poslali podružnici S. P. d. v Kranju. Lepa hvala.

Za Macedonce v Malmicu: Gospod V. Polak, inženir v Trzinu, 4 kron. — Lepa hvala.

Za Vilharjev spomenik: Gospod V. Polak, inženir v Trzinu, 5 kron. — Srčna hvala. Živel!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji arčni tlak 736.0 mm

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
30.	9. zv.	734.0	0-8	sr. svzhod	jasno
31.	7. zv.	735.5	— 3.2	brezvetno	jasno
	2. pop.	735.3	5.6	p. m. svzh. pol. oblac.	

Srednja včerašnja temperatura: 16°, normale: 6°4' — Padavina v mm 0.3

MATTONIJEV GIESHÜBLER

alkalična kislina
najboljša namizna in
okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih bo-
leznih, želodčnem kataru ter pri
kataru v sapilih. 94-3

Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Stanovanje

Knafljevih ulicah št. 5 v pritličju,
postoje 14 3 sob s pripadki, se odda
za majen termin.
Pojasnila daje upravnistvo „Na-
rodne Tiskarne“ ravnotam.

Lepo stanovanje

Postoje iz 2 sob, predsobe, kuhinje,
sobe za služkinjo, shrambe za jedila
z oddelkom kleti in podstrešja se
tako ali s 1. majem ceno odda na
Simski cesti št. 18, pritličje. 1204-1

Zastopnik

proti visoki proviziji, se išče za dobro
upeljano trdko.
Ponudbe pod „Zastopnik“ na
časopisni in anončni biro v
Ljubljani. 1210-1

Tranzitna klet

s priročnim dvigalom, dalje
hlev za 4 konje
kočijaška soba, greznica, šupa
za vozove, event tudi stanovanje
se odda.
Izve se v žganjekubi v Vodmatu,
na Zaloški cesti št. 95. 1211

posestvo

Stranjah sodni okraj Sevnica, ob-
stojee iz hiše št. 13 z gospodarskim
poljem, dalje iz 5 in pol oraloj njiv,
1 oraloj travnikov, vrtov, čez 1/4 orala
pasnikov in čez 103 orala gozda s pra-
vo do lastnega lova. Proda se tudi z
zastopništvom vred vinograd, ležeč v ob-
lasi Sedon, pod jako ugodnimi pogoji
na nizko ceno. 1209-1
Natančnejša pojasnila daje Mestna
uprava in Kamniku in g. dr. Franc
Srelec o kr. not. namestnik v Sevnici.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 1205

Priporočila in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kuharice, hišne, natakarice, bla-
gajčarke, bone, sluge, kočijaže, toča-
re itd. itd.
Ljubljano in drugod. Potnina
okraj. — Natančnejše v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zanimam dovolim je priložiti znamko za odgovor.

Obleke, perilo

in vsake vrste vezenine
se izvršujejo dobro, hitro in po
nizkih cenah
Spodnji Šiški št. 148.
Tudi se sprejemajo
deklice v pouk
imajo priliko ob dobri postrežbi
stanovati v hiši. 1196-1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni sklad K 200.000.—.
Kupuje in prodaja Zastopstvo in obsestevje
vse vrste rent, sestavnih pisem, priporitet, ko-
munalnih obligacij, areč, delnic, valut, novcev
in deviz
Promete izdaja k vsakemu žrebanju.
Zastopstvo in obsestevje
izdane vrednostne papirje in
vnučuje sapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavelje.
KŠ Ekompit in inkasso menie. KŠ Borzna naročila KŠ

Knjigovodinja

z dobrim izpncevalom, vajena nekoliko
trgovine, želi sprejeti kako primerno
službo. P. nudbe: Prodajalka poste re-
stante Šmartno pri Litiji. 1207

Prodajam lepo krotko in neplašljivo

kobilo

angleške rase, čistokrvna, za jabanje
za dame rabljiva. 6 let stara in 15
pesti visoka. — Anton Kajlež, vele-
tržec z vinom v Kočevju. 1202

Posojila, predujmi, kredit!

Veliki in mali zneski pod najugodnejšimi
pogoji. Preje nikaki stroški! Nobena predzambal!
Hitra izvršitev ozir. takojšnji predjem a conto.
Primerne dolgoletna vračanja. Posebno ugodno
za častnike, uradnike vseh vrst, stanovske osebe,
penzioniste itd. Na dedščine, užitke, volila in
denarne zaloge najvišji zneski brez amortizacije
po 5%. (Znamka za odgovor. Nemški dopisi.)
Natančno opisane zahteve pod „Sekretär“ na
anončno ekspedicojo Edward Braun, Dunaj I
Rotenturmstrasse 9. 1200-1

Išče se strogo separirana

meblirana soba

za čas od 15. aprila do 15. julija v
bližini obrtne šole. Želi se tudi zajtrk
in kosilo. — Ponudba s ceno naj se
pošlejo na naslov: Viktor Jamšek,
učitelj v Radečah pri Zidanem mostu. 1203

Glavnik za barvanje las!

Z navadnim česa-
njem izpremenimo
sive ali rdeče lase
v pristno svetlo
plave, rjave ali pa
črne! Popolnoma
neškodljivi se rabi
lahko leta in leta
Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja
J. Schüller na Dunaju II/2
Kurzbaugasse št. 430. 295-8

Vabilo

XII. redni občni zbor

Posojilnice
za ilirsko-bistriški okraj

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
v Trnovem
kateri se bo vršil
dne 8. aprila t. l. ob 3. pop.
v uradni pisarni v Trnovem.

Dnevni red.

1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo in nasveti nadzorstva.
 3. Čitanje revizijskega zapisnika.
 4. Odobritev letnega računa za 1905.
 5. Volitev načelstva in nadzorstva.
 6. Slučajnosti.
- Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen,
se bo vršil 1 uro pozneje drugi občni
zbor, kateri bo sklepal brezpogojno.
V Trnovem, dne 29. marca 1906.
Načelstvo.

Specialna trgovina

Senica & Zupan

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3
priporočila

moderne kravate, fino
perilo za gospode, glave,
svilnate in triko rokavice,
francoske moderce, krasne
pasove za dame, toaletne
potrebščine in parfumerijo
kakor tudi lepa 1206-1

velikonočna darila.

— Cene solidne. —

Zajtrkovalni plačilni marker

se sprejme takoj
v kavarni „AUSTRIA“
v Ljubljani. 1176-2

Seno in slama

vse v balah. se ceno prodaja na skla-
dišču, Martinova cesta št. 10. 974-3

2 urarska pomočnika

sprejme takoj
Fr. P. Zajec, urar
v Ljubljani. 1129-2

Gospodična

se sprejme pod ugodnimi pogoji na
stanovanje in brano.
Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 1133-1

Akviziterje

sprejema pod jako ugodnimi pogoji
banka „SLAVIJA“.
Tozadavne ponudbe je pošiljati ge-
neralnemu zastopu banke „Sla-
vije“ v Ljubljani. 1088-2

Tovarna za stole

Fran Švigelj

na Bregu, pošta Borovnica
izdeluje vsakovrstne
stole od priprostih
do najfinjših brez
vsake konkurence.
Cenik na zahtevanje zastoni in franko. 3919-9

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.
Od 1. aprila do
7. aprila 1906:

slikovita južna Tirolska

Bolzan, Gris, Meran, Brixen.

Elegantne
obleke
in
po vršnike
po najnovšem kroju
iz pristnega angleškega blaga priporočila
Jos. Rojina
v Ljubljani
Šelenburgova ulica
št. 5.

Čakajte

če Vam je treba nabaviti
črevlje
dokler izide veliki slovenski
krasotni katalog, ki ga bo
še ta mesec
F. Szantner v Ljubljani
razpošiljal zastoni in pošt-
nine prosto. 998

Epilepsija.

„dor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zastoni in poštnine prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 1800-46

Dva krojaška pomočnika

se takoj sprejmeta.
Kje, pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 1177-3

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Razstavljeno od 1. aprila do
7. aprila 1906: 1180-1
Zanimivo potovanje po
slikoviti

Saksonski Švici.

Grand hotel „UNION“

v Ljubljani 1213
Ravnateljstvo A. Kamposch.

Jutri, dne 1. aprila t. l.
v veliki dvorani

vojaški koncert

c. in kr. pešpolka št. 27 kralj Belgijcev.
Začetek ob 8. Vstopnina 30 kr.

Pozor: V vinski kleti nove

od vinskih specialitete!!

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.
Krasna ura z lepo verzičico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo
elegantna broža najnovije oblike, 1 lepa
kravatna igla s simli briljantom, 1 krasen
kolij iz orient. biservov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnat mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke z jantarnem 1 gar-
nitura ff. double-zlatih manšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predme-
tov za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši
zastoni. Krasni 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštnemu povzetju za 2 gl. raz
pošiljalnica

S. Kohane, Krakov
št. 223.
Ako ne ugaja, so denar vrne. 1157
Mnogo priznanih pise n.

Nova trgovina

s suknenim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIČ

Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Lahka kočija

polpokrita, enovprežna in dobroobra-
njena, se želi kupiti.
Ponudbe na naslov M. Wasmeyr,
hotelir, Vipava. 1174-2

Enega ali dva praktikanta

sprejmeta
Brata Hlavka, kirurg. mehanika
v Ljubljani 1139-3
v Šelenburgovih ulicah št. 1.

Vrt

v Strelških ulicah v Ljubljani se
oddaja za eno leto v najem.
Pogoj in cena se izvesta pri last-
niku Pavlu Turku, trgovcu v v Dragi
pri Rakeku. 1161-2

Usnjarski pomočnik

se sprejme takoj pri 1089-3
Matevžu Završniku
v Cirknici pri Rakeku.

Bukov les

za posekanje (zadosti za 6000 pragov)
se prodaja. Les je lep, dolg in popolnoma
bre grč. — Več pove Anton Kržišnik,
posestnik na Bukovem vrhu št. 23,
pošta Poljane nad Skofjo Loko 1127-2

2 prava, 6 tednov stara

bernhardinca

s pasmo se prodaja v Kolodvorskih
ulicah št. 7. Cena K 56.— 1194

Stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami se odda z
majem v najem v Cigletovih ulicah
št. 3 poleg sodnijskih uradov.
Več se izve pri biškuku. 527-16

Naprodaj je še nov

biljard

Cena po dogovoru. — Naslov pove
upravn. „Slov. Naroda“. 1195

Dobro vpeljana

trgovina

z deželnimi pridelki se radi družinskih
razmer takoj odda.
Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 1090-4

Več gospodov

se sprejme na dobro domačo hrano za
ceno 7 K na teden ali 30 K na mesec.
Ravno tam se oddaste tudi 2 čisti in
snažni postelji po 6 K na mesec.

Rožne ulice 27, pritličje, desno.

Proda se

hiša št. 28 v Kranju

(Kokrasko predmestje), spadajoča v kon-
kurzno maso trdkke R. & E. Rooss v
Kranju, tvoreča vložek št. 409, davčne
občine Kranj, sodno cenjena z vrtom
vred na K 58.147.—.
Pismene ponudbe je staviti kon-
kurznemu upravitelju do všteti
10. aprila 1906, katerim je priložiti
tudi 10% varščine.
S to prodajo se nikakor ne krate
zastavne pravice hipotekarnih upnikov.
V Kranju, dne 27. marca 1906.
Rudolf Kokalj
konkurzni puravitelj. 1175-3

Vajenko

iz boljše hiše sprejme takoj ateljer
Markus & Müller v Ljubljani
na Poljanskem nasipu št. 14.
Za 8 gld. na mesec se odda svitla
čedno meblirana soba
z eno ali dvema posteljama.
Vpraša se Gradaške ulice št. 8,
I. nadstr. 1147 3

Loteristinja

se sprejme takoj ali s 15. aprilom t. l.
Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1187 2

Prodajalka

in 1186 2
blagajničarka
se sprejme v trgovino z meš. blagom
Otona Homana v Radoljici.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1897
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154

Išče se viničar

vešč v pisanju, ki se dobro spozna v
vinogradništvu, sadjarstvu in kletarstvu,
z družino na posestvo blizu Karlovca
za 9 orolov vinograda. Oni, ki se mo
rejo izkazati z dobrimi izpričevanji, naj
pošljejo pismene ponudbe z naznanilom
zahtevane plače do 15. aprila na J.
Grünvalda, Zagreb, Boškovičeva
ulica št. 2. 1162-2

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
K 9-60, boljšega K 12-
belega, jako mehkega skubljenega K 18-
K 24 — snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30 —, K 36 —. Pošilja se fanko proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povratni poštnih stroškov. 787 - 5
Benedikt Sachsels, Lobes 35.
pošta Pilsen na Češkem.

Ceno se prodaja hiša

pripravna za poletno stanovanje s 3 so
bami, kuhinjo, kletjo in sadnim vrtom
ob državni cesti, 8 kilometrov od Ljub-
ljane. — Prodaja se tudi
mlin na Bledu
s sadnim vrtom, zelo pripraven tudi za
perice, ker se začne sedaj sezija. —
Pojeannila daje posestnik Franc Cvek
v Kamniku. 1172 3

Neutrpa
novost!
Preprosta
uporaba!
Vosek za pôd
ki se briše mokro.
Parket-Rose prihrani drgnjenje
pôda, povzra in
ohrani lesk, ovira razširjanje
prahu in je v rabi najcenejši vosek
za pôd.
Uveden pri visoki in najvišji go-
spodi, zavodih, sanatorijih, hotelih
prve vrste itd. itd.
Cene:
Lonček 1/2 kg K 1-35
1 " " " 2-50
V Ljubljani ga ima
Adolf Hauptmann
tvornica oljnatih barv.
985 - 5

Odvisni niste več
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsako tako tiskate: vizitnice, adresne karte, avise, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
tiskarski stroji in stane z vso opremo:
65 črkami št. — 70 253 črk št. 2-40
90 " " — 85 354 " " 3-
127 " " — 120 468 " " 3-60
140 " " — 160 640 " " 5-
211 " " — 2- 809 " " 6-
J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopniki se iščejo. Neugajajo se vzame nazaj.
Dunaj I., Adlergasse 7 (telefon 12-179) in **ODEMA** na Ruakem,
Puškinskaja 18.
Cenovniki zahtevajo. 1072-1

VABILO
na
XXVI. OBČNI ZBOR
„Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani“
kateri se vrši
dne 19. aprila 1906. leta ob 3. uri popoldne
v združni pisarni na Dunajski cesti št. 18.
Dnevni red.
1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje letnega računa.
5. Volitev predsednika, njega namestnika, 3 članov ravna-
telstva in 3 članov nadzorstva.
6. Predlogi združnikov.
1190

Denarni promet
od 1. januarja do 31. decembra 1905 = K 44.911.900-90.
Prjemki. Izdatki.

	K	h		K	h
1 Račun blagajne: Gotovina dne 1. januarja 1905	276576	06	1 Račun deležev: Izplačani opravični deleži	44	—
2 deležev: Vplačani opravični deleži	500	—	2 hranilnih vlog: Izplačane hranilne vloge	574924	34
3 rezervnih zahtev: Dvignene obresti	2993	85	3 posojil: Dana posojila	328656	28
4 Dvignene obresti posebnega rezervnega	2483	39	4 denarnih zavodov: Naložena glavica	129649	26
5 zaklada in doneski združnikov	802	42	5 združnega doma: Davki, poplave in	3915	51
6 pokojninskega zahteva: Dvignene obresti	730368	29	6 upravnih stroškov: Upravni stroški v	21044	03
7 in prispevki uradnikov	186003	51	7 letu 1905	28195	19
8 hranilnih vlog: Prejete hranilne vloge	125645	10	8 obresti: Izplačane obresti hranilnih vlog	1660	95
9 posojil: Vrne posojila	12937	—	9 Povrne obresti vrednostnih listin	1088	87
10 denarnih zavodov: Dvignena glavica	1956	02	10 prehodnih zneskov: Izplačani prehodni	5094	42
11 združnega doma: Prejete najemščine	1324	46	11 zneski	7037	05
12 1% odpis	327020	75	12 neopremljen: Razna izplačila na stroških	131760	—
13 upravnih dohodkov: Vplačani upravni	6302	25	13 vrednostnih listin: Nakup vrednostnih	2000	—
14 dohodki	11820	70	14 deležev	741	41
15 obresti: Prejete obresti posojil	40784	—	15 davka: Plačani davki za leto 1905	2427	50
16 Prejete zamudne obresti	80	13	16 inventarja: Nakup inventarja	3730	—
Prejete obresti vrednostnih listin	2360	05	17 nagrad: Izplačane nagrade	1435	—
Prejete obresti naloženega denarja	39852	80	18 dobrotvornih namenov: Razne podpore	238438	24
Prehodnih zneskov: Vrne prehodni	224559	50	19 blagajne: Gotovina dne 31. decemb. 1905	224559	50
zneski					
20 nepremičnin: Prejeta skupila					

Izkaz izgube in dobička
Debet. za upravno leto 1905. Kredit.

	K	h		K	h
1 Račun obresti: Kapitalizovane obresti hranil- nih vlog	317916	04	1 Račun obresti: Prejete obresti posojil	327020	25
2 Izplačane obresti hranilnih vlog	28195	19	2 V letu 1904 za leto 1905 prejete obresti	24187	40
3 Za leto 1906 predplačane obresti posojil	23611	44	3 Zaostale obresti posojil	97400	68
4 V letu 1905 za leto 1904 prejete obresti	102613	48	4 Prejete zamudne obresti	6302	70
5 posojil	1088	87	5 Prejete obresti naloženega denarja	40784	80
6 Povrne obresti posojil	1660	95	6 Prejete obresti vrednostnih listin	11820	—
7 Za leto 1905 plačane obresti vrednost- nih listin	2284	05	7 Nedvigneni kuponi vrednostnih listin	18408	—
8 V letu 1905 za leto 1904 vnovčeni ku- poni vrednostnih listin	21044	03	8 združnega doma: Prejete najem- ščine	12937	02
9 upravnih stroškov: V letu 1905 izpla- čani upravni stroški	7341	41	9 vrednostnih listin: Kurzni dobiček	776	—
10 davka: V letu 1905 plačani davki	3915	51	10 upravnih dohodkov: Prejeti upravni do- hodki	1324	75
11 združnega doma: Davki, poplave, pred- plačane najemščine in 1% odpisa	375	—	11 izgube in dobička: Prepisani ostanek dobička iz leta 1904	2225	81
12 vrednostnih listin: Izravnavna kurzne- ga dobička v letu 1905	659	48			
13 inventarja: 10% odbitka za obrabo	32481	96			
14 izgube in dobička: Čisti dobiček za leto 1905	543187	41			

Bilanca
Aktiva. za upravno leto 1905. Pasiva.

	K	h		K	h
1 Račun blagajne: Gotovina dne 31. decemb. 1905	238438	24	1 Račun deležev: Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1905	25602	—
2 posojil:			2 Stanje opravičnih deležev	5602	—
a) Stanje vknjiženih posojil K 3.757.335-48	6869036	20	3 hranilnih vlog: Stanje dne 31. decem- bra 1905	8702874	88
b) Stanje meničnih posojil K 1.985.817-21	979375	76	4 Kapitaliz. obresti za l. 1905	317916	04
c) Stanje posojil na zast.	373936	—	5 rezervnih zahtev: Stanje glavnega rezervnega zaklada 31. decembra 1905	70829	37
d) Stanje posojil v teko- čem računu	18408	—	6 Stanje posebnega rezervnega zaklada dne 31. decembra 1905	55490	02
3 denarnih zavodov: Stanje naloženega denarja dne 31. decembra 1905	207497	84	7 pokojninskega zaklada: Stanje dne 31. decembra 1905	14185	30
4 vrednostnih listin: Stanje dne 31. de- cembra 1905	97400	68	8 obresti: Za leto 1906 predplačane obresti posojil	23611	44
5 Nedvigneni kuponi	4270	66	9 obresti: Za leto 1906 predplačane obresti posojil	1251	76
6 združnega doma: Stanje 31. dec. 1905	5935	32	10 zad. užege doma: Za leto 1906 pred- plačane najemščine	32481	96
7 obresti: Zaostale obresti posojil	132028	03	11 izgube in dobička: Čisti dobiček za leto 1905	8926326	73
8 prehodnih zneskov: Stanje 31. dec. 1905					
9 inventarja: Stanje 31. decembra 1905					
10 nepremičnin: Stanje 31. decembra 1905					

Letni računi in bilanca razpoloženi so v zmislu § 25. združnih pravil združnikom v pregled.
Ravnateljstvo.

Proda se dobro obranjen
klavir
v Prečni ulici št. 2, I. nadstr.
desno. Ogleda se ga lahko vsak dan
od 2.—3. popoldne. 1171-3
J. BANN
izdelovalec vozov
na Dunajski cesti št. 30
priporoča zalogo novih in obrabljenih
VOZOV
od navadne do najnovejših izdelave po najnižji
ceni. Izvršuje tudi vsa popravila.
Sprejmejo se trile učenci
sedlarske obrt. 1158-3

Sprejetje delavcev.
Kemška tvornica „Union“
na Reki sprejme nekaj delavcev za
dnevno plačo 3 K. 1173-3
Oglašajo naj se samo taki ki
že delali v neki tovarni, in ki imajo
nekaj izkušnje in znanja.
Trajna služba z mesečno nagrado
za tiste, ki so dobro porabiti.
Zaloga vina.
Pristnega vrlo okusnega 1000 hktl. vina
šilera in belega ima na prodaj postav-
ljen na kolodvor Zabok-Hrvaško Zagorje
po hektoliter 15 gld. 1158-3
Jakob Majdič
pošta Oroslovje, Hrvaško.

**10.000 kilogramov razno-
vrstnega svežega**
travnega semena
kakor tudi drugih krmilnih in zelen-
jadnih semen je ravnokar došlo iz
S. sedakega in se prav ceno dobiva v
semenjski trgovini **Alojzij Korsika**
v Ljubljani, v Štebeu govih ulici
št. 5. 1181-3

Lepa hiša
(vila) s bledom, pred 6 leti nana-
močno zidano, z gostilno, ob glava-
ceni, 10 minut od mesta in 5 min
od kraja, kjer se takoj prične z zgradbo
velikega mostu in železnice, z lepim
prostorom, drevenim in zelenjadnim
vrtom, z 2 orali travnika in njiv ter
k. zelecem pri hiši, se za svojo cen
radi bledu takoj proda. Pripravna je
tudi za letovišarje; podjetnik pa pr
zgradbi na Gorejskem lahko s konjem
zasloži. 1160-2
Vprašanja z znamko 10 vin. za od-
govor sprejema uprava „Sl. Naroda“

Št. 11.118. 1197-3
Razpis ustanove.
Pri mestnem magistratu v Ljub-
ljani je podliti za takoe leto ustanov
v znesku 200 K, osnovano po obč
skem svetu 1879 leta povodom pr
novanja srebrne poroke Nih Velikan
Pravico do te ustanove imajo
ohrtno napačevalno šolo obiskujo
učenci, ki so ubogi in pa lepega
denja in je prošnje opremljene s
trebnimi dokazili vlagati do 20. apr
t. l. potom šolskega vodstva.
Mestni magistrat Ljubljanski
dne 23. marea 1906

Knjižna novost!
A. Škerc:
Mučeniki.
Sive iz naše protireformacije.
Cena: broš. z izvirno risbo na naslovni
strani 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h, po
pošti 20 h več
Ta najnovejša A. Škercova pesniška
knjiga obravnava petdeset epikov pesnit
iz zgodovine slovenske protireformacije.
Reakcija zoper protestantizem se je bila
začela že za Trubarja. Ko pa je zasled
Ljubljansko škofijo s stolico Tomaž Hren-
so se začeli hudi časi za slovensko pro-
testante. To reakcijo nam slika A. Šker-
v plastičnih epikih pesnitvah na podlagi
zgodovine in v njenem duhu. Vsak se
obrazložen Slovenec se mora zanimati za
zgodovino svojega naroda, torej tudi za
slov. protestantizem, ki so po dolgem upi-
ranju podlegli kot pravi mučeniki za svojo
prepričanje, tako, da jim nora iskavati
svoje simpatije in spoštovanje vsak na-
preden Slovenec 53-33
Knjiga je izšla v založbi
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani.

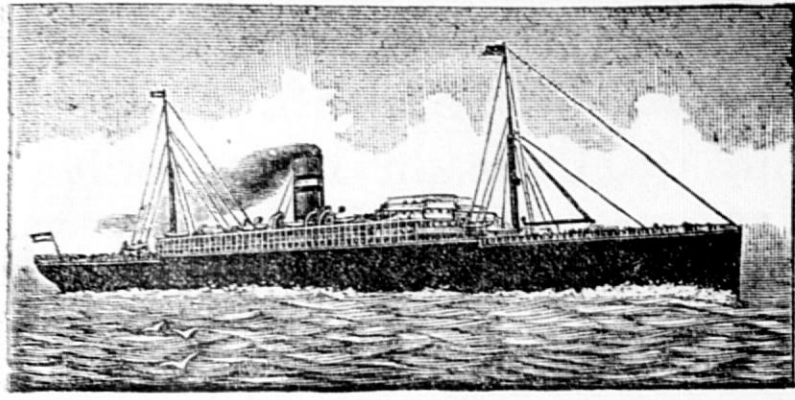
Oklic

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

K. e. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani, oddelek I. naj vsi tisti, katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne 9. marca 1906 brezoporočno amirlega g. Karla Januš, zlastarja iz Ljubljane, Rožne ulice št. 21 pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev dne 13. aprila 1906 dopoldne ob 9. uri, ali pa naj do tega časa vložijo pismeno svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljnj pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka zastava pravica.

G. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I.
dne 26. marca 1906

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte

Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste preskrbi in daje brez-
425 plačna pojasnila 9

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

2-50 in višje.

Za turistiko
za šport
za na cesto
za trpez
je najpraktičnejše in najkrasnejše

damsko krilo

kakor ga kaže slika
iz lodna, ševlota ali listra
barvasto ali črno.

Pri naročilu je navesti samo mero čez
boke in dolgost krila spredaj in zadaj.

KARL RECKNAGEL v Ljubljani
na Mestnem trgu šte. 24. 1114-3

Fr. Cuden

urar in trgovec z zlatino
in srebrnino v Ljubljani,
glavna zaloga v Prešernovi uli-
cih nasproti francišanske cerkve, fili-
jalka na Mestnem trgu.

Naznanjam sl. občinstvu, da imam, kakor
obče znano, najbogatejšo in naj-
večjo zalogo, vse v najnovejšem
in najmodernejšem slogu, a vključ-
temu po najnižji ceni, zlasti priporočam
ure, južele, srebrnino in
brijantje. Posebno iz lastnega pre-
pričanja priporočam najfinije in najza-
nesliviše ure: zlate, srebrne,
jeklene in nikelnaste, oso-
bito „Anton“, „Schaffhausen-
ske“, „Glashütte“, „Schild-
in najfinije budilke.

Dokler traja zaloga teh ur: 802-5

Štev. 83. Srebrna cylinder rem. ura gld. 4.20.
„ 29. „ „ „ „ „ „ 4.50.
„ 26. „ „ „ „ „ „ 4.50.
„ 7. Nikel cylinder ura „ 2.20.

Ključavničarstvo
gn. Fasching-a vdova

Poljanski

nasip št. 8

(Reichova hiša.)

Salon

za moderne damske klobuke

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg šte. 17.

Damski klobuki

za pomladansko sezono 1906.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1905 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1895.

ANTON PRESKER, krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepremočljivi-
vih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
azorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Modni kamarni. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

13

Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene.

Preobleke.

Največji izbor.

Popravila.

L. Mikusch
tovarna desnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Hotel, restavracija
in kavarna

„Balkan“
TRST.

Podpisana naznanjata, da sta prevzela 21. januarja zgoraj omenjeni hotel.

Poslovanje je popolnoma reorganizirano.

Dvigalo, kopeli, električna razsvetljava, najtočnejša
postrežba, izvrstna kuhinja, izbrana vina. 452 9

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Počkaj & Kögl.

Peštna hranilnica ček. šte. 849.086.

Telefon šte. 135.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

282 13

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Kavarna vsako nedeljo vso noč odprta.

NAZNANILO.

Podpisani javljam s tem slavnemu občinstvu, da sem prevzel

kavarno „Kramar“
na Starem trgu

ter da bom isto dalje vodil pod imenom

kavarna „Leon“

Priporočuje se nadaljni naklonjenosti slav. občinstva bilježim
z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik

bivši večletni plačilni marker kavarne „Prešeren“
„Valvasor“.

995-3

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255-13

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroči na vzmeti,
žimnati modroči,
otročki vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Zidovske ulice št. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

52-13

pušk in samokresov

ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

VITA * VITA

Priloga rudninska večja

VITA

Najčistiši

natronski vrelec.

Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:

obolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarjih: sopil, prebavil.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 7-2

VITA * VITA

belilski mojster ali zmožen preddelavec.

Prednost ima oni, ki zna slovensko in nemško.
Ponudbe pod „W. W. 2050“ odpošilja Rudolf Mosse, Dunaj, I.,
Sollerstätte 2. 1199-1

Žrebanje nepreklicno 5. maja 1906! Loterija za ogrevalne sobe

1500 dobitkov, 55.000 kron vrednosti. Glavni dobiček 30.000 K
vrednosti. — Srečke po 1 K.

Dobivajo se po vseh trafikah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, in pri
loterijski upravi dunajskega dobrodelnega društva za ogrevalne sobe na
Dunaju, I., Spiegelgasse št. 15. 1167-1

Spreten detajlist kolonijalne stroke

(kristjan) s prve vrste referencami, ki poleg nemščine zna tudi hrva-
ščino v besedi in pismu, in ki more znabiti položiti varščino, se išče
za takoj (kavcija bi event. odpadla, če bi bile reference prav ugodne).
Natančne ponudbe s prepisi izpričeval in shko pod „X. X. 54.386“
na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachlgr. na Dunaju I.

SELLE & KARY-jev

FREDIN

Najboljše
čistilno sredstvo
za vsako boljše obnovo
rumeno in črno.
Posebno priporočljivo
za čevlje iz boxalls,
oscaris, cheureaux-
in lakovega usn. a.
DUNAJ XII. I.

C. kr. priv. tovarna za cement

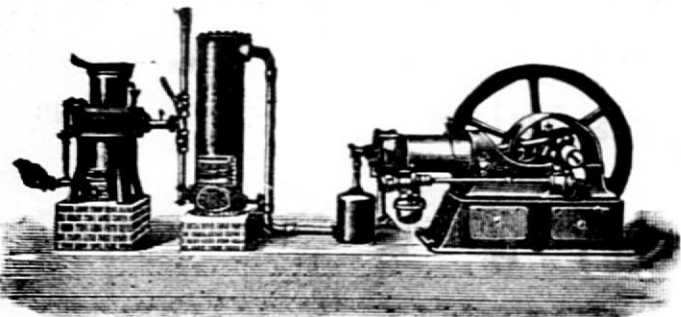
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti. kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala
rasnih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: 1182-1

Dunaj, I., Maximilianstrasse 3.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina

Vseoblačne velikosti do 100HP
so vedno v delu in se dobivajo
2885 32 v primernem roku.

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju, X.,

Laxenburgerstrasse 53.

Brez konkurence je bodisi kar se tiče blaga ali cen

Angleško skladišče oblek v Ljubljani

Glavni trg št. 5 brez podružnice.

Kar doslej ni bilo mogoče, je odslej mogoče!

Še nikdar po tako nizki ceni.

1 površnik za gospode ali ulster	6	—
1 najnovejši moderni dolgi paletto za dame	5	—
Obleka za dame najnovejšega kroja ali 1 m dolgi paletto	4	—
1 moška obleka ali havelok	3	50
1 suknena obleka za dečke	2	50
1 višnjevi naramnik z rdečo naglavnico (kapuco) za otroke v poljubnih velikostih	2	50
Haveloki za dečke in deklice, jopiči, volnena krila kakor tudi elegantne lahke bluže v vsakojakih barvah	1	50
Suknene hlače, najnovejše obleke za dečke in modni klobuki za gospode	1	20
Moderni klobuki, pique telovniki, srajce, oprava za dečke, obstoječa iz: hlače, vesljskega telovnika in čepice	1	—
Kostumi za tri do desetletne otroke	0	90
Otroški klobuki, obleke za prati, telovniki s pasom za gospode, bluže	0	50
Čepice, kravate, Moire-pasi za dame, slamniki	0	20
Najnovejši klobuki c. in kr. komorne in dvorne klobučarne P. & C. Habig na Dunaju	4	—

Vsi predmeti so najkrajše izdelani. Velika izbor fin-ga an-
gleškega in francoskega suknja za obleke po meri ki se na Dunaju
in v Berlinu po najmodnejšem kroju hitro izgotavljajo.

Velepoštovanjem

O. Bernatović.

1169-3

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih
naročilih naj se blagoviti vzorec vpo-
slati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje suknja

na par.

Poljanski nasip —

Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrožba točna. Solidne cene.

Pariski modercil

Pariski modercil

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

priporoča v največji izber

Flojzij Persché

v Ljubljani

Predskofje št. 21.

Pekarija slaščičarna

in

kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Vazno! za Vazno! gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrožba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetje,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
disave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojni sol, solter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija — 13

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna
zelišča (rože), cvetje, korenine, so-
ma, skorje itd. itd.

Najkoristnejša
darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.

Naprodaj so v vseh
prodajalnicah
s tem polgstoječim
kazalom.

53-13

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Filijalke: Postojna, Kočevje, Kranj, Novo mesto.

— Zaloga čevljev —

JULIJA STOR v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev. 1108-52

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah

Pozor, nedeljski izletniki!

Usojam se s tem nedeljske izletnike posebno opozarjati na svojo
ob nedeljah in praznikih ob 9. uri zvečer

vdrugeč svežo kuhinjo.

Ohenem priporočam svoja izvrstna prirodna vina: **cvček,**
zavčanec (z otoka Brioni), **ljutomercan** itd.
Vedno sveže **marčno pivo** iz Zelnzovih pivovaren Žalec in
Laški trg in **plzenjsko izvirno meščansko** (pravir).

Na obilni obisk vljudno vabi

Fric Novak, hotelir.

1179-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž.** Ob 12. uri 24 m ponoči osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno
čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.
— Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v
Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na
Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali
Glödnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih,
Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž,
Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (v
Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči
osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni
voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m
jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako.
— Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga**
na Trbiž. Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Mo-
nakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ißl,
Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz
Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago
(iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare,
Plzen Budejevice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru,
Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne
osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega,
Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomosta
in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejevic, Plzna Marijinih varov, Heba,
Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki.
Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne
iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz**
Ljubljane juž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop.,
ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v
oktobru. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min.
jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob
nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim
časom v Ljubljani.

Otvoritev trgovine!

P. n.

Slavnom občinstvu si nsojam javljati, da otvorim s 1. apri-
lom na Sv. Petra cesti št. 9 (poleg hotela Lloyd) v Ljubljani

trgovino s špecerijskim in kolo-
nialnim blagom ter z žganjem
pod protokolirano turdko Jos. Pollak.

Večletne izkušnje po prvih trgovinah v Ljubljani in Mariboru
so mi jamstvo, da bom lahko ustregel vsem željam veleocenjenega
občinstva.

Zaupanje cenjenega občinstva si bođem izkušal pridobiti s
primerno nizkimi cenami in z vedno svežim blagom najboljših vrst.

Priporočam se za obilni poset ter beležim

1166-2

z odličnim spoštovanjem

Jos. Pollak, bivši knjigovodja
pri Fr. Čudau.

Pošljite 50 krajcarjev

Znamkanih. Za to dobite 3 velike higienske vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gld. 70 kr.,
 vzorcev 3 gld 40 kr. pole **najnovjšega ilustriranega cenovnika** in navodilom za
 uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 45 kr naprej. **V zalogi so vse**
varietete, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi
 le na pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. Auer, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
 Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 3 11 1016 3

Najznamenitejsi

kemiki in priznani zdravniki so označili

„lasno vodo Käthe“

ali pomado kot edino in najzanesljivejše sredstvo
krepke in hitre rasti brade, las in obrvi. V prav
kratkem času presenetljiv učinek.

Steklenica ali lonček K 2—, K 3—, poskusna steklenica K 1/40 Po povzetju pošilja samo
 gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII Schulgasse 3, i Stock, Tür 11. 3875 15

Velika eksportna
tvrdka.

Franc

Ljubljana
Dunajska cesta 12.

Keber

514—16

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov itd.
po najnižjih cenah.

št. 109. Srebrna cilindar remontoarska ura na kamnih tekoča gld. 3-75.
št. 137. Srebrna remontoarska na sidro s tremi močnimi pokrovi gld. 5-90.
št. 155. Srebrna cilindar remontoarska ura z močnim kolešjem gld. 4-50.

Z-htevajte najvišji veliki cen k, ki ga pošiljam brezplačno.

Ljudska pijača

Zazvorovo (ingverjevo) pivo

Najboljši pomoček proti plianstvu, čisti
kri, dela lahko glavo. Uspešno za zdravje in žep.

Šumeči limonadni bonboni

svetovnoznane kakovosti
priporoča

Prva češka deln. družba tvornic za
orientalske sladkornine in čokolado
prej A. Maršner
Král. Vinohrady. 1201—1

Direkten nakup od tovarne!

V prospeh plesa, kakor tudi z godbo
spremljevanega petja, se kupi dandanes
edino le samoigrajoči

godbeni avtomat

z glasovirjem, mandolinami,
zvonkijanjem, kastanjetai,
malim in velikim bobnom,
činelami.

Vsako teh glasbil igra tudi lahko samo zase!
Vsakemu avtomatu se pridá 16 igralnih komadov
in sicer si jih kupec lahko sam izbere. Avtomat
igra za poljuben denar ter se lahko tako uravna,
da igra hitro, počasi, tiho ali glasno, kratko ali dolgo.

Najboljši vir dohodkov za hotelirje, kavarnarje,
gostilničarje, zavode in zasebnike.
Ti avtomati se ne prekoplijujejo, ampak se dobivajo
naravnost iz tovarne po:

Simonu Kmetetz, Ljubljana
Kolodvorske ulice št. 26.

Cene avtomatov so: 1800, 1200, 900 in 800 K, to pa le, ako se plačuje v me-
sečnih obrokih, pri takojšnjem plačilu pa se dovoljuje 10% popusta. — Delo je prve vrste, so-
budo, trpežno, elegantno in moderno. — Postrežba je resna in se eno leto jamči. 272—6

Ker je to domača industrija, zato so tudi cene prav nizke.

FELIX TOMAN

stavbni in umetni kamnoseški mojster

Ljubljana, Resljeva cesta številka 30

nasproti skladišč juž. železnice.

Največja zaloga vsakovrstnih

nagrobnih spomenikov

piramid in obeliskov

iz črnega švedskega granita, sij-
nita in labradorja. Nagrobni križi
iz belega kararskega, krastalskega
in kraškega marmorja.

Naprava in prestavljanje
kompletnih rakev in monumen-
tov na novo pokopališče.

Solidni proizvod z najcenejšimi pogoji.
Načrti in proračuni brezplačno.

1153—2

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno leta 1830. Telefon št. 29.

Modna trgovina

J. S. BENEDIKT

Ljubljana, Prešernove ulice
v novi zgradbi „Mestne hranilnice“
priporoča

lepe moške in ženske

klobuke

fino perilo, kravate, kakor tudi
vse v modno trgovino spada-
joče predmete.

Pri nabavi perila za opremo
poseben rabat.

Za resno potrebo in strogo solidno blago jamči že
mnogo let obstoječa firma.

Singet. Schutzmarke

Cementna zarezna

strešna opeka

iz portland cements in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha
kakor iz vsake druge vrste strešnih
opek iz ilovice.

Odlikovan z diploma, zlato medaljo in
častnim križcem v Parizu 1904.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnin
Glince pri Ljubljani.

Brzojavil Orlova lekarna v Ljubljani.

Najboljši kozmetični predmeti so:

Ada milo po 60 h
cream po 1 K
za olepšanje polti in telesa.

Ada ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Ada lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschlager, kemik
v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Avg. Agnola

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga

steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Pomaga jo
hitro in za-
nesljivo za-
kašelj, hri-
pavost in za-
slezenje.

Izvrstne sla-
sti ter brez sla-
bega vpliva
na tek.

WIENER
Weltausstellung
Preisgekrönt

EGGER'S

SCHLEIMLÖSENDE
PASTILLEN

Kartoni po
1 K in 2 K.

Poizkusni
kart. 50 vin.

Naprodaj po
vseh avstrij-
skih lekarnah.

3124—27

CUNARD LINE.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja 3106—28

v AMERIKO!

Vsakih 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vija-
koma in brezčimnim brzojavom, noseči po 10.000 ton

v smeri TRST-NEW-YORK.

Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: „Altonia“ v ponedeljek, 9. aprila 1906; „Sla-
vonia“ v ponedeljek, 23. aprila 1906; „Pannonia“ v ponedeljek, 30. aprila 1906.

Varst. znamka: Sidro. Varst. znamka: Sidro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za 2399—27

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in odvajalno mazilo ob pre-
hajanju itd.; po 80 h. K 1 40 iz K 2— se dobiva v vseh lekarnah
Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice v škatlicah z našo varstveno
znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan, da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi El ščina.c. s nova

Razpošiljanje vsak dan.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladji: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodaja vina:

Vino z Visa, rdeče	liter po 40 in 42 h	Dalmatince, bel	liter po 36 in 38 h
belo	48 „ 50	Cviček (Opolito)	34 „ 36
Istrijskec, rdeč	36 „ 38	Teran (iz obranih jagod)	40 „ 40
bel	36 „ 32	Muškati (bel, sladok)	56 „ 60
Dalmatince, rdeč	32 „ 34		

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunijo pa jih je treba čimprej vrniti
franko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodnost
svojih vin popolnoma jamčiva 158—7

Idealno pohištvo za
vsako stanovanje.

Podnevi: divan.

Vsaki sobi v kras in
v veselje gospodinj.

**Velesolidno
delo!**

**Zmerne
cene!**

Moderna oprema.
Najboljše blago.

Ponoči: postelja.

Izumitelj in lastnik patenta: „Postelja, preminjajoča se v divan“ 257 13
Avstrijski patent št. 23.189. Ogrski patent št. 38.004.

DRAGOTIN PUC

založnik pohištva, tapetniški in preprogarski mojster

Dunajska cesta št. 18. **Ljubljana** Dunajska cesta št. 18.

Odlikovan z zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.

Perilo za gospode in gospe.

Priporočljivo!!

Domači izdelki!

Narejeno v lastni šivalnici jako ceno in prvo dobro!

ANTON ŠARC

v Ljubljani :: ::
Sv. Petra cesta 8

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Novost! Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

Samo za zasebne ljudi!

Kdor bi **sukneno** in **modno blago** za moške in deške obleke rad kupil **dobro in ceno**, naj se zaupno obrne na **razpošiljalnico sukna**

M. Kretschmer na Dunaju I/1.

Vzorci na izbiro **franko**. — Odmeri se poljubno blaga. — Zastopniki se sprejemajo. 880-4

Najnovejša iznajdba! 10.000 K za kaj boljšega!

Zahtevajte posred za 12 vinarjev le

JEKELINUS

najcenejše najodličnejše najsplošnejše vse prekašajoče

idealno čistilo

v obliki pastile. — Ne samo za vse kovine, ampak tudi za pohištvo iz lesa in usnja, oljate slike, igralne karte, marmornate plošče itd. itd.

Osrednja prodaja: **JOSIP ZUG**, Dunaj, II 3, Ob. Donaustasse 101.

Zaloge v Ljubljani: **Henrik Kenda**, **L. Korencan**, **Anton Krisper**, **Vaso Petričič** in **Viktor Schiffer**.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig**, Ljubljana

Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Klobuke cilindre in čepice v najnovejših faconah in v velikih izberah priporoča **Ivan Soklič**

Zahvala in naznanilo.

Zahvalinjoč se za dosedanje zaupanje v Domžalab, dovoljujem si častiti svojemu naročniku in cenjenemu občinstvu Kamnika in okolice vljudno naznaujati, da preselim s **1. aprilom t. l.** svojo

krojaško obrt v Kamnik

v lastno hišo.

Priporočam se v vsakovrstno izdelovanje oblek za gospode in dečke po najnovejšem kroju. Izdelujem tudi salonske obleke ter uniforme za eg. uradnike. — Vsa naročila in dopise prosim v Kamnik.

Postrežba točna. — Cene primerne. — Sprejemem takoj enega krojaškega učenca.

1168-1

Ivan N. Potočnik.

Za spomladansko in poletno sezono!

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

(poleg Urbančeve manufakturne trgovine).

Spomladanske obleke za gospode obleke za dečke paletote za dame plašče za deklice v največji izbiri.

Najnižje cene!

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9.

Slaščičarna, kavarna in pekarna JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

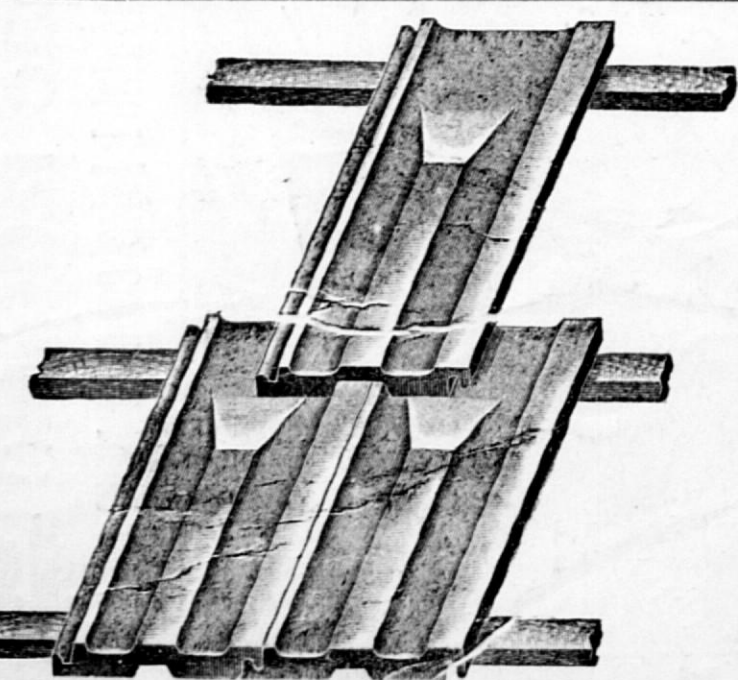
Slav. občinstvu priporočam ob priliki velikonočnih praznikov svojo veliko zalogo različnih cukren h kakor tudi galanterijskih prhov. V zalogi imam v veliki izbiri domača in tujinska vina v steklenicah, najfinjša likerje, pravi maraskin iz Zadra, benediktinec, ališ in drugo. Vsak dan sveži šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Filijalke:

* Mestni trg št. 6. * Sv. Petra cesta št. 26.

Toča postrežba!

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel)

Barve: (•) rdeči naravno žgani, (•) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: **F. P. Vidic & Komp.** in **Jos. Marzola**.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.